

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX

Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 30, 1975

Nr. 223

LKB Kronika Nr. 18

"Antitarybinės" literatūros ieškojimas

Išardė automobilį bei ieškodami

7

Kammas

1975 rugpjūčio 14 prie Babtų Saugumo komiteto pareigūnai prisivijo Marytės Vitkunaitės vairuojamą mašiną "Zigul", kurioje buvo keturi keleiviai ir pareiškė, kad reikalinga patikrinti mašiną.

Vienas pareigūnas milicininko uniformą nuvairavo mašiną į Kauno saugumo komiteto kiemą. Keleiviai buvo nuvesti tardymui, o mašinoje pradėta daryti nuodugni krata, kuriai vadovavo Vilniaus saugumo komiteto tardytojas kapitonas Marcinkevičius.

Kratoje dalyvavo kvietiniai: Charževskis Raimondas, Jurgio, gyv. Kaune, Suomų g. 32-2 ir Bertašius Algirdas, Juozo, gyv. Kaune, Lampėdžių g. 10-405.

Mašiną ardė specialistai: Carionas Ivanas, gyv. Kaune, Lenino g. 57-30 ir Adomavičius Kęstutis, gyv. Kaune, Gedimino g. 39-1. Krėtėjai per dvi valandas ieškojo "antitarybinės literatūros" mašinos padangoje, radijatoriuje, benzino bako ir visuose mašinos plyšiuose, tačiau rado tik 1963 m. Vilniuje išleistą Solženicino knygą "Viena Ivano Denisovičiaus diena".

Po to mašinos savininkė Ma-

rytė Vitkunaitė buvo nuvesta į saugumo patalpą asmeninei kratai. Krėtė tardytoja Palušienė, dalyvaujant šioms kvietinėms: Audronei Petružytei, gyv. Kaune, LTSR 25-čio g. 130-4 ir Kazimierai Juškeytei, gyv. Alyvų g. 1-9. M. Vitkunaitė buvo išrengta ir smulkiai iškirsta, tačiau ir pas ją "antitarybinės literatūros" nerasta.

Pagaliam majoras Markevičius ir kapitonas Marcinkevičius iškretė M. Vitkunaitės butą ir rūsi, esantį LTSR 25-čio g. 86-53. Pusantros valandos darbavos saugumiečiai, tačiau grobis buvo labai kuklus: maldaknygė "Marija, gelbėk mus" ir "Malda už tėvynę" popieriaus skiautėlė.

Prieš kratą ilgą laiką saugumo mašinos sekė, kur važinėja M. Vitkunaitė. Juos ypač neramino, kad M. Vitkunaitės mašiną ne kartą buvo pastebėję N. Radviliškį, kur gyvena ištremtas vysk. V. Sladkevičius.

LKB Kronika Nr. 17

Mokyklai nemalonumai: mokinys nuėjo į Seminariją

Tėvai buvo Sibire, tai vaikai elgesio labai gero pažymio negauna

18

Užsaliai

LTSR Švietimo Ministrui "Tarybinio mokytojo" redakcijai pil. Irenos Smetonienės, Jono, med. felčerės, gyv. Jonaivos raj. Užsalių apylinkėje, Svilonėlių k.

Pareiškimas

Karmėlavos vidurinėje mokykloje VIII b klasėje 1975 vasario 14 vyko klasės susirinkimas. Mano sūnus Antanas šio susirinkimo metu suabejojo "tuo saldžiu žodžiu laisvė". Įrodinėjo, kad tos laisvės nėra.

Mokytojai ir mokyklos vadovai užuot įrodė, kad vaikas klysta, užtikrino, kad gausias blogą charakteristiką ir visi keliai į aukštesnią mokyklą ir gyvenimą būsia uždarai.

Direktorė užsitarė vaiką kabinete išpareikalo, kad jis parasytų pasiaiškinimą. Sūnus be tėvų žinios bet ką rašyti atsisakė. Tada direktorė pradėjo rinkti telefonų numerį, gąsdindama, kad iškviesianti miliciją ar saugumą su guminėmis lazdomis. Išgąsdintas vaikas, direktorei diktuojant, tą "pasiaiškinimą" parašė. Į direktorės kabinetą dar buvo pakviesti keli Antano draugai ir turėjo kaupti rašyti, o iš kabineto išėjo išgąsdinti ir verkdami.

Tėvas, apsilankęs mokykloje, nesužinojo, kas dėjosi direktorės kabinete.

Pasibaigus II trimestrai, visos mokyklos akivaizdoje mano sūnus buvo pareikštas griežtas pasipikimas "už reakcingų nuotaičių skleidimą VIII klasėje".

Duktė Gražina mokosi 6-je tos pačios mokyklos klasėje. Ji yra literatūros būrelio narė, visuomeninė ir mokosi, kaip ir sūnus,

be trejetų. Dar jokiame susirinkime neišleiskė jokio "eretiško" klausimo. (Po brolio bėdų abejoju, ar ji bus tiesi ir drąsi, nes mokykla sako, kad gera charakteristika ir atviri keliai į gyvenimą skirti tik prisitaikėliams, gudruoliams ir bailiams).

Nežiūrint į mergaitės nepriekaištingą elgesį ir mokslą, ant pirmo trimestro pasibaigus, jos elgesys pavyzdiniu nebuvo įvertintas. Kovo 8-sios proga buvo sveikinamos gerų vaikų mamos. Keli šeštakai pasipiktinę paklausė, kodėl aplenkiami Smetonaitė? Klasės vadovė mokyt. Bakšienė paaiškino, kad tai "dėl tam tikrų priežasčių". Jinai prieš Gražiną nieko blogo neturinti, bet mokytojų taryba nesutiks jos elgesį vertinti pavyzdingu. Paskui auklėtoja papasakojo, kaip vieno berniuko elgesį visada vertinę pavyzdingu, o tas įstojo į Kunigų seminariją, ir dėlto mokyklai buvo didelių nemalonumų.

Balandžio 3 atvykau į mokyklą išsiaiškinti, bet nepavyko. Mokyklos vadovė galvoja, kad elgiai teisingai, o mano sūnus — nusikaltėlis.

Prašau paaiškinti mums visiems — tėvams ir mokytojams, o svarbiausia vaikams — kurie iš mūsų klystame?

N. B. Mes su tėvu buvome represuoti. Mūsų vaikai gimė Sibiro tremtyje. Visa tai nuo vaikų nuslėpti nemokame, negalime ir manome, kad melas ar slėpimas būtų nepedagogiškas.

Mokyklai tuo jautriau reikėtų reaguoti į kiekvieną mūsų vaikų klaidą. Deja, už savo drąsą vaikai baudžiami ir gąsdinami. Antano klasės draugai buvo priversti tapti skundikais...

Baimė, prievarta ir tamsa neįrodys šiandieninės laisvės.

1975.IV.7 Irena Smetonienė

Vyskupas Vincentas Slatkevičius

Vėlai vakare saugumiečiai, paleisdami Vitkunaitę, pasakė, kad reikšiusi susitikti Vilniuje saugumo komitete.

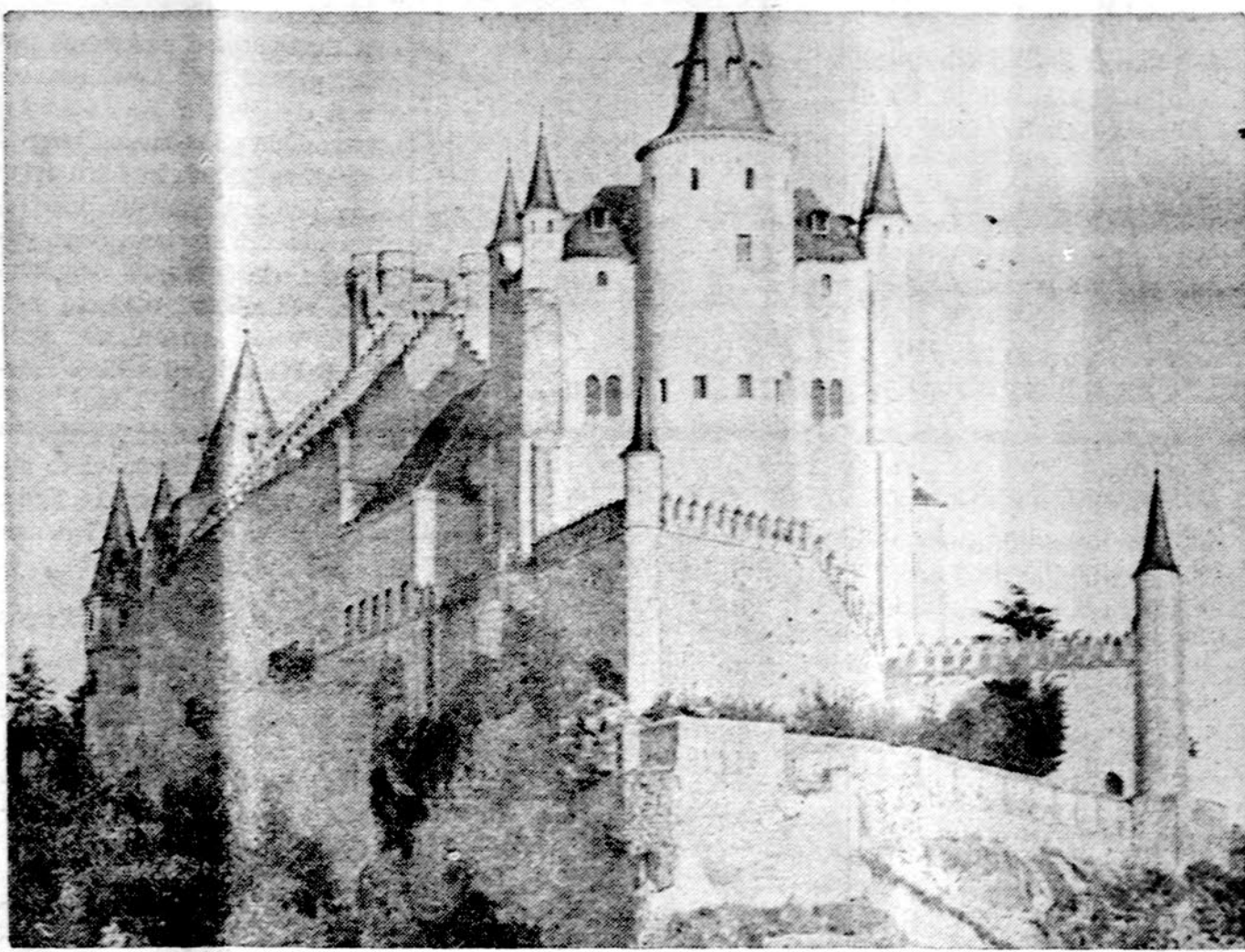
Doleris stiprėja

Washingtonas. — Paskutinėmis savaitėmis Amerikos doleris Europos rinkoje darosi vis stipresnis, nes kovoje su infliacija Amerika pasiekia didesnių rezultatų, nei kiti kraštai. Tuo pačiu metu krinta ir aukso kaina (U.S. News & World Report).

New York. — Jungtinių Tautų gen. sek. Kurt Waldheimas plenumi sakė, kad Egipto - Izraelio susitarimas pareikalaus daugiau pinigų ir iš J. Tautų. Reikės padidinti JT karinius dolerius. Dabar JT neutralioji zonoje laiko 4.000 karių iš septynių šalių, ir jų ilaikymas per mėnesį kainuoja 6.7 mil. dolerių.

Washingtonas. — Valstybės departamentas yra užverstas prašymais Vietnamo karo veteranų norinčiųjų vykti į Sinajų, neutralią zoną tarp Egipto ir Izraelio, ir kontroliuoti aparatų.

Liepos - rugpjūčio biuletenio "Religion und Atheismus in der USSR" laidoje tilpo plačios ištraukos iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 12, 13, 14 ir 15. Biuletenis spausdinamas Miunchene. (Elta)

Segovijos alcazaras (tvirtovė) Ispanijoje. Ispanija paskutinėmis dienomis dėl sušaudymo penkių teroristų susilaukė protestų, didesnių nei tikėjosi

Maskva giria tik Nasserį

Maskva. "Izvestija" paminėjo Egipto buv. prezidento Nasserio penkerių metų mirties metines, sakydama, jog tai buvo "tikras liaudies sūnus", išpėjęs tautos nuotaikas, kad vienintelis ir patikimiausias arabų "draugas" esąs tik Sovietų Sąjunga. Apie Sadatą nei tam, nei kituose anksčiau numeruose nekalbama nei žodžio, jis ignoruojamas.

Britų Thatcher buvo pirmoji

Washingtonas. — Buvus britų premjeras karo metu Winston Churchillis, vėliau būdamas opozicijoje, yra pareiškęs, kad jis užsieny niekada nekritikuoja savo vyriausybės. Tos dženelmeniškos linijos laikėsi ir visi kiti opozicionieriai, bet dabartinė britų konservatorių pirmininkė Margaret Thatcher buvo "pirmoji", sulaužiusi šią gražią tradiciją. Ji, lankydama Washingtoną, visą kalbą už infliaciją Britanijoje suvertė darbiečių vyriausybei.

KAIRAS. — Sadatas, kalbėdamas Nasserio penkių metų mirties dieną, užsiminė ir apie visas Vid. Rytų problemas. Amerikai yra pažadėjusi palestiniečius įsileisti, kai bus sprendžiamas galutinis Vid. Rytų taikos reikalas; padėjo taip pat viską padaryti ir dėl Golan aukštumų.

Londonas. — Trys plėšikai iš Jamaicos ir vakar, antrą parą, tebe laikė septynis įkaitus vieno Londono restorano rūsyje. Aštuntą įkaitą išleido. Niekas su jais neveda derybų, juos laiko apsupę apie 200 policininkų.

San Francisco. — Patricia Hearst psichiatrų tebeegzaminuoja. Jos advokatai nenori įrodinėti, kad ji būtų psichiškai nesveika, tikėdamiesi, jog teismas jos ir taip per daug nepasmerkės už banko apėplėšimą.

Italų dienraštis "Abruzzosette" liepos 24 įdėjo Domenico de Napoli ilgoką straipsnį apie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", paminėdamas 1972 metų Lietuvos katalikų memorandumą Brežnevui ir Jungtinėms Tautoms. (E.)

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ ISPANIJĄ

Madridas. — Pramoniniam Bilbao priemiesty, Algorta, basų žemėje, policija turėjo šaukdyti demonstrantus, kai negalėjo kitaip jų suvaldyti. Šeši demonstrantai buvo sužeisti, ir nuvežti į ligoninę. Demonstravo dėl penkių teroristų sušaudymo. Du iš jų buvo basai. Demonstrantų galėjo būti apie 2.000. Jie nešė basų vėliavas, kurios Ispanijoje iškelti draudžiamos.

Madridas šv. Izidoriaus katedroje apie 1.500 demonstrantų pradėjo šaukti: "Laisvės", "Jokių šaudymų!" Keli asmenys buvo suimti.

Opozicija siūlo Ispanijos vadams permąstyti paskutiniųjų dienų įvykius, pasaulio reakciją ir iš to padaryti atitinkamas išvadas kol neveli. Įspėja, kad gali kilti civilinis karas arba karinis perversmas. Įtakingas katalikų laikraštis "Ya" vedama, atšaukė savo ambasadorius. Atšaukė ir iš Vatikano, o iš Lisabonos net visą personalą, palikdamas rūmus kelių portugalų sąrgų žinioje. Demonstracijų prieš Ispaniją

Iš Madrido atšaukė ambasadorius ne tik Olandija ir V. Vokietija, bet ir Britanija, Danija, Norvegija ir Portugalija. Madridas, atsiųgindamas tiems kraštams, atšaukė savo ambasadorius. Atšaukė ir iš Vatikano, o iš Lisabonos net visą personalą, palikdamas rūmus kelių portugalų sąrgų žinioje.

Demonstracijų prieš Ispaniją buvo veik visuose kraštuose, net tokioj ramioj šaly, kaip Šveicarija. Švedijos min. pirm. Olaf Palme Franco režimą pavadino "šėtoniškais žmogžudžiais".

Šveicarijos demokratinė sistema, kur visi svarbesnieji reikalai sprendžiami tiesioginiu balsavimu, praktiškai yra labai nepatogi ir vargina gyventojus. Taigi galvojama pakeisti 1874 metų konstitucijos kai kuriuos straipsnius ir, kitų demokratinių šalių pavyzdžiu, daug kur įvesti netiesioginius balsavimus

Priešraketinės raketos

Washingtonas. — Priešraketinės raketos Safeguard sistemos šią savaitę jau įstatomos į iššovimo platformas. Jos skirtos apsaugoti Minuteman ICBM raketą šiaurės Dakotoj, netoli Minnesotos sienos.

1960 dešimtmety buvo planas tokių raketų bazes įrengti dvilikoje vietų. 1967 jos gavo ir Kongreso pritarimą, bet nuo 11 bazių atsisakyta pagal 1972 susitarimą su Maskva. Bazėje bus įtaisyta 70 Sprint ir 30 Spartan raketų. Sprint yra trumpesnių distancijų, skirtų pasitikti ir sunaikinti priešų raketą žemės atmosferoje, o Spartan — už atmosferos, kelių šimtų mylių nuotoly.

Hirohito vizitas sudaro rūpesčių

Washingtonas. — Hirohito vizitas kelia rūpesčio policijos ir saugumo žmonėms. Savo vizitą Japonijos imperatorių pradeda šiandien Williamsburge, Va. Washingtonas pas Fordą lankysis ketvirtadienį. Amerikoj išbus dvi savaites.

Iš komunistų atėmė radijo ir televizijos stotis

Lisabona. — Min. pirm. adm. Jose Pinheiro de Azevedo liepė kariuomenei perimti visas radijo ir televizijos stotis. Šias komunikacijos priemones buvo užvaldę komunistai, ir po naujos valdžios sudarymo jie buvo pradėję kurstyti portugalus neklusyti vyriausybei. Jeigu jis to nebūtų padaręs, būtų turėjęs paskelbti nepaprasto pavojaus padėtį, sako UPI korespondentas. Kariuomenei perėmus stotis, premjero kalba, kodėl jis taip padarė, vakar buvo transliuojama kas 15 minučių.

Užpuolė portugalų karinę bazę

Lisabona. — Ginkluoti partizanai buvo užpuolę portugalų karinę bazę Lisabonoje, tik skersai Tagus upės prieš prezidento rūmus. Kariuomenės sąryba atsisaukė ir užpuolikus nuvijo. Spėjama, kad norėjo pagrobti ginklų sandėlių.

Kitoj vietoj kariuomenė turėjo šaudyti į viršų, kad galėtų išskaidyti veteranų demonstraciją prie ministerio pirmininko rezidencijos. Buvo užblokuavę visus kelius.

Tokio. — Kinijos Hinhsua žinių agentūros žiniomis, iš Kinijos kalėjimų bus paleisti visi 95 buvę Amerikos ir Taiwano agentai, atsiųsti į Kiniją nuo 1962 iki 1965. Kiek iš to skaičiaus yra amerikiečių, nebuvo pasakyta.

KALENDORIUS

Rugsėjo 30: šv. Jeronimas, šv. Sofija, Zymantas, Inga.

Spalio 7: šv. Remigijus, šv. Teresė Kūdikielio Jėzaus, Gedainis, Levinija.

Saulė teka 6:45, leidžias 6:38.

ORAS

Dalinai saulėta, šilčiau, apie 72 laipsniai.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIRGTI IR SVEIKAI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60638

KOVA SU PAKELTU KRAUJOSPŪDŽIU

Kovokime su pagrindais, vedančiais prie hipertenzijos. Tada laimėsime sėkmingai kovą su pakeltu kraujospūdžiu.

Mediciniškas reikalavimas

Jau žinome, kad pakeltas kraujospūdis atsiranda dėl trejų pagrindinių priežasčių: smegeninė (buvo aptarta peritą kartą), kraujagyslių susitraukimo paseka - vasospastinė (bus aptarta sekantį kartą) ir dėl kraujagyslių priskretimo ribalinėmis masėmis - arteriosklerotinė. Apie pastarąją pasikalbėsime dabar.

Ligoniai su vyraujančiais sklerotinės kilmės pakeltu kraujospūdžiu skundžiasi penkiais neigiamais: 1. Užimas ausyse; 2. Galvos sukimas; 3. Širdies kraujagyslių nepakankamumas — skausmai krūtinėje ar tik sunkumas; 4. Smegenų kraujagyslių nepakankamumas (užsimiršimas) ir 5. Galūnėse kraujagyslių priskretimas: kiek paėjus skausmai kojos, ypač blauzdos. Pats kraujospūdis pakilimas dėl arteriosklerozės gali būti tiek aukštas, kaip ir dėl kitų priežasčių atsiradęs. Paprastai dėl sklerozės kraujospūdis būna daugiau pakilęs pirmu atveju (sistolinis), kaip antruoju (diastolinis). Tuo būdu susidaro didesnis pulso pajėgumas — spaudimas.

Suaugusieji, turį arteriosklerotinį kraujospūdį, tegu nepamiršta, kad jų toks kraujospūdis kristi gali žemiau normos jiems atsigulus (postural hypotension) — žemiau normos jiems atsigulus (postural hypotension) — žemiau normos jiems atsigulus (postural hypotension).

Apžiūrint tokį ligonį, pastebimi šie neigiamai: 1. Lankas apie akies rageną; 2. Stiprus arterijų pulsavimas, ypač kakle, pažastyse; 3. Gydytojai specialiu aparatu naudodami suranda, kad akies dugno arterijos yra rangytos, sustorėjusios ir, joms prasilenkiant viena su kita, susidaro įdubimas. Nebūna tame dugne stipraus arterijų susitraukimo — spazmo; 4. Širdis nėra padidėjusi, o jei kartais ji padidėja, tai ne taip smarkiai, kaip dėl spazmų esant kraujospūdžiui (apie tai pakalbėsime ateinanči kartą). Laboratorijos mediciniški duomenys būna panašūs į peritą kartą aprašytuosius. Krūtinės rentgeno nuotrauka neparodo padidintos širdies. Tik aorta praplėsta ir apkalėjusi, Elektrokardiograma rodo elektrinio laidumo sutrikimą (bloką), tai kraujagyslių nepakankamumą. Nesti ženkli, kad būtų kairiojo skilvelio raumenys padidėję — hipertrofuoti. Šlapimo tyrimas ir kreatinino kiekis kraujyje būna normalūs.

Arteriosklerozinio pakelto kraujospūdžio pavyzdys

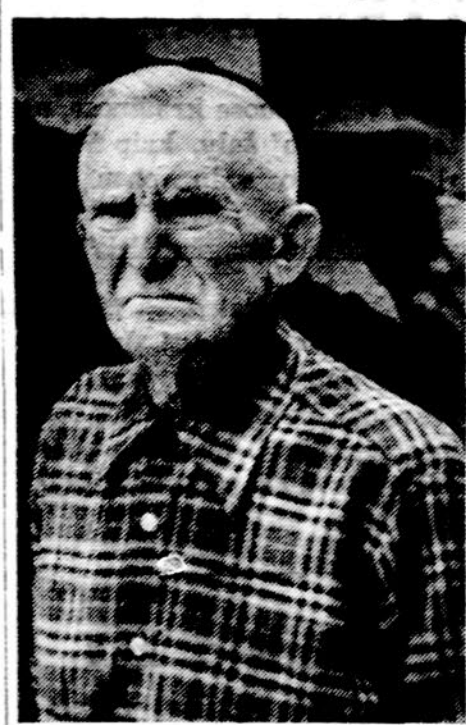
Štai žinios apie žmogų, turintį pakeltą kraujospūdį dėl sklerozės. Tai 59 m. vandininkas — turįs pakeltą kraujospūdį jau septyneri metai. Per paskutinius trejus metus jis skundėsi krūtinės srityje skausmais, atsirandančiais dviem atvejais: pasitempus, padirbėjus ir susipaudinus — nuogastaujant (anxiety). Prieš porą metų jis pergyveno laikiną smegenų kraujagyslių nepakankamumą (transient cerebral ischemia): laikinai pradėjo jam galvoje maišytis ir jam trumpam buvo suparalyzuota kairioji ranka ir koja. Jis nepergyveno širdies nepakankamumo. Be to, jis yra žinomas cukrininkas (diabetes mellitus) per paskutinius 20 metų. Jis ima kasdien NPH Insulino po 20 vienetų.

Prieš pradėdant sėkmingą jo pakelto kraujospūdžio gydymą,

ligonis buvo tokiu būdu gydytas. 1. Ismelin (guanethidine), po 10 iki 20 mg. kasdien, priedo dar Reserpine, 0,25 mg. Kitu atveju: jis gavo Sepasil (hydralazine), 200 mg, Reserpine, 0,25 mg ir Diuril (chlorothiazide) po vieną gramą per dieną. Tokio gydymo pasekos buvo sekantios: jo kraujospaudimas krito nuo 220-120 iki 140-90, bet krūtinės anginos negerumai pablogėjo.

Tinkamas arterinio pakelto kraujospūdžio gydymas

Apžiūrint specialistui minėtą pacientą buvo gauti tokie duomenys. Pacientas nutukęs, raudonveidis, senesniu atrodantis, kaip toks, kad buvo. Ligonis nesiskundė. Arterinis kraujospūdis buvo 220-120 esant jam gulčiam, ir 190-110 — esant jam stoviam. Jis turėjo apie ragena sklerotinį lanką ir jo arterijos smilkinuose ir kakle buvo sustorėjusios ir vingiuotos. Gydytojas, akių dugną tirgdamas, rado retinas arterijas vingiuotas ir prasilenkimų vietose labai įdubusias. Tai buvo ženklai senai esamo arterijų priskretimo. Širdis jo nebuvo padidinta. Pulsas buvo reguliarus ir nebuvo širdies užesio. Jo kojos

Jonas Grigulis, Lietuvos sodybos Chicagoje gyventojas, nuoširdžiai džiaugiasi savo gyventviesės patogumais. Nuotr. M. Nagio

Laboratorijos duomenys tokie: Kraujas — normalus. Šlapumas — normalus (išskyrus tris plusus cukraus). Kreatininas kraujyje buvo 1,2 mg. Cholesterolio 306 mg. proc., cukraus — 243 mg. proc. Krūtinės nuotrauka: truputį padidinta širdis. Aorta buvo išplėsta ir kalkėta. Elektrokardiograma: kairės pusės elektros laidumo sutrikimas (blokai).

Pacientas buvo pradėtas gydyti tokiu būdu: Hygroton (chlorothalidone), 50 mg., Reserpine 0,25 mg. (toje pačioje tabletėje sudėta), kartą per dieną duodant. Gale mėnesio tokio gydymo, jo kraujospaudimas krito iki 140-90-100 mm Hg. Jo angina pectoris negalavimai žymiai palengvėjo, nes nitroglicerino jam tik pusę tiek reikėjo sunaudoti, palyginus su sunaudojimu nitroglicerino prieš tik ką paminėtą gydymą.

Aptariant šio paciento gydymą, pasakytina štai kas. Nors jo kraujospūdis buvo panašus į peritą kartą aprašytąjį kraujospūdį kilusį dėl smegenų neigiamų (suprarentorial), vienok čia buvo priekentos arterijos — jos buvo priskretusios. Jau vien iš pažiūros (net ne gydytojas tai gali pastebėti) jo sklerozė buvo ryški: apie ragenas sklerotinis lankas ir vingiuotas smilkinuose arterijos. Akies dugne gydytojas matė priskretusios kraujagysles — tik jų susitraukimų — spazmų nebuvo.

Šiame atveju nepamirština svarbiausias dalykas: sklerozė.

Šis žmogus, nors ir turėjo pakeltą kraujospūdį, bet jo turima sklerozė buvo rimtesnė liga. Todėl gydydamas arteriosklerotinės kilmės pakeltą kraujospūdį, nereikia išleisti iš galvos tiesos, kad toks pacientas daugiau kenčia nuo sklerozės, negu nuo dėl jos gautos hipertenzijos. Todėl reikia šiuo atveju gydyti abu neigimus: ir pakeltą kraujospūdį normaluoti ir sklerozę mažinti.

Netinkamai gydant su Ismelinu (guanethidine) ir Serpasiliu (hydralazine), nors ir buvo sumažintas kraujospūdis, bet, matyt, kraujotaka nebuvo pagerinta. Ismelinas mažina širdies išmetamą kraują kiekį, didina sumažinimą kraujospūdžio atsigulus (hypotension). Gi, Serpasilis didina pulso greitį. To viso pasekoje žmogus, nors ir sumažėjęs kraujospūdžiui, emė jaustis blogiau: jam pasunkėjo širdies anginos reiškiniai.

Matom, kad netinkamas tokio paciento gydymas — jo ligą pablogina. Labai agresyviu terapija tokio paciento stovį tik pablogina, užuot pagerintų. Todėl tiek ligoniams, tiek juos gydančioms, atsimintina mediciniška tiesa: sklerotinės kilmės pakeltą kraujospūdį turintiems pacientams nepatartina antrą kraujospūdžio matavimą (diastolinį spaudimą) nenuimti žemiau 100 (kiek žemiau šimto). Kombinacija dviejų vaistų šiuo atveju (arteriosklerotinės kilmės hipertenzijos turint) pasirodė yra tinkama ir veikli. Hygroton ir Reserpine nepakeičia ryškiau kraujotakos. Už tai širdies arterijų priskretimas — sklerozė, pasireišianti krūtinės anginos skausmais, nebūna pabloginama, o kraujospūdis sumažinamas.

Prie šitokio sklerozinės kilmės hipertenzijos gydymo retai kada prisieina pridėti dar trečias kraujospaudimą mažinantis vaistas.

Išvada. Arteriosklerotinės kilmės pakeltą kraujospūdį gydome dviejų vaistų kombinacija: Hygroton ir Serpasil. Žinoma, nereikia apsisieiti pagrindinėse negalėse — sklerozės tvarkyme. Apie šią tvarką jau pakartotinai šiame skyriuje buvo užsiminta. Gerai būtų, kad skaitytojai rinkytų šio skyriaus puslapius ir mokytojus, kaip savo sveikatą ganyti. Kitaip besielgiant bus mažai naudos iš visokių pastangų.

Ligą reikia sugriebti dar netoli išsibėgėjusia ir jai imti tiesiog už gerklės. Kitaip besielgiant — bus tik vaikiškas pražiliusių žmonių žaidimas. Dabar žmonės mėgta žaisti su rimtais dalykais visose kitose srityse. Štai, kai prezidentą per dvi savaites antrą kartą mėgina nužudyti, žmonės sukurta ginklų kontroliuoti. O tikrumoje, juk, reikia žmogų — jo asmenybę — jo jausmus kontroliuoti. Reikia žmogų tikru žmogum išauklėti — tada ginklai savaimė susikontroliuos. Ne kitaip dedasi ir religiniuose dalykuose: ir čia reikia už pagrindų griebtis žmogų žmogų išugdant. Kitaip — joks Dievo garbinimas nebus įmanus ant šios žemės. Už tai visi turime mesti pasakėles, o griebtis už gyvenimiško žmogaus žmogumi auginimo.

Ne kitaip reikia elgtis ir sveikatos srityje. Čia reikia žmogaus asmenybės, jausmų darnumo, kad jis pajęgtų sveikata užlaikyti: nepersivalgyti, nepersigerti, nepersirūkyti, nepersirūpinti... O kas tai pajęgia elgtis — kas geriausiai gali kovoti su sklerozė, daugelio negerovių išvengdamas: tik asmenybė brandus asmuo. Už tai ir pilnutinė sveikata tik dvasioje pajęgiems prieinama. Visi kiti save žudydė žudo savo netinkamu elgesiu. O kai jau viskas prarasta yra — tada jie mėgina greitosios pagalbos vėžimu vykdyti sveikatos taisyti. Deja, per dažnai tada būna jau gerokai pavėluotas toks stengimasis.

Kaip ten bebūtų, visi lietuviai, stenkimės kuo geriausiai kovoti su sklerozė liešu maistu, vaisiais, daržovėmis bei jų sunkomis. Stenkimės, ypač vyresnieji, užimama

NAMŲ DRĖGNUMO PRIEŽASTYS

Statomiosios medžiagos pralaidumas orui ir šilumos laidumui laipsnis gali pasiekti, jei sienų tarpelius vietoje oro užpildyti kita medžiaga. Ta kita medžiaga dažniausiai esti vanduo.

Būdamas sienų tarpeliuose, vanduo daro sienas neprieinamas orui ir padidina šilumos laidumą. Statomiosios medžiagos tarpelių pripildymas vandeniu vadinasi drėgnumu. Ne paisant į tai, kad drėgnos sienos lengvai praleidžia šilumą, ir dėlto labai šaldo žiemos metu buto orą. Yra drėgnos, suslėgtos dėl nepakankamo vėdinimosi, o žiemą esti šaltas. Visos tos drėgnos buto oro ypatybės labai kenkia žmogaus sveikatai, nes dažnai juose žmogus persišaldo ir įgauna ligą: reumatizmą, kvėpavimo organų katarą ir kitokias ligas. Dėlto reikia dau, kreipti dėmesio, kad butas būtų sausas.

1) statomiosios medžiagos drėgnumas, 2) nepakankamas statymo metu sienų išdžiovinimas, 3) nepakankamas nuodirvožio vandens izoliavimas, 4) nepakankamai prižiūrint namus, drėgnumas gali atsirasti ir sausuose iki tol namuose. Todėl statomoji medžiaga turi būti visiškai sausa. O kad sienos neprisigertų dirvožemio vandens, būtina reikia jos atskirti nuo pamato vandenį nepraleidžiamu sluoksniu arba visą pamatą padaryti iš vandens nepraleidžiančios medžiagos. Kad nebūtų name drėgnumo, reikia iš tos vietos kur statomas namas atitraukti dirvožemio vanduo, kitaip sakant, reikia vietą drenuoti. Be to, visa išorinė siena turi būti orui prieinama. Tam tiktusi kasa aplink namus griovį, kurio dugną ir išorinę sieną iškloja vandens nepraleidžiančia medžiaga. Kad lietaus vanduo iš griovio nubėgtų, jį daro nuožulni.

Mažuose butuose, kur esti daug gyventojų, sienų drėgnumas atsiranda dėlto, kad butas mažai vėdinamas ir mažai kurenamas. Kadangi gyvenamo buto oras turi dau, drėgmės, tai drėgmę nespėdama išeiti pro sienų plyšelius, žemai temperatūrai esant, nugula, ant sienų vandens lašų pavidale, kurie ir susigeria į sienų plyšelius. Dėlto mažuose anksčiuose butuose kambarius reikia labai dažnai vėdinti, nes kitaip ore susirens daug vandens, ir bute atsiranda drėgnumo.

Apsisagauti nuo šalčio, šaltos žiemos šalį nepakanka vien sienų ir stogo. Norint sudaryti bute smagią jo gyventojams temperatūrą, reikia žiemos metu kambarius kurenti. Mažiesiems butams šildyti yra daromos krosnys, iš kurių nevisos atitinka higienos reikalavimus. Tie reikalavimai yra tokie: 1) krosnys turi pakankamai įšildyti butą, 2) gaunama iš krosnies šiluma

vieta ir amžiumi vengti susijaušinimo žalingo: šypsny yra geriausias vaistas prieš sklerozę. Vaistai zinc sulfatas, ciberoncinas, hyderginas, iodoniacinas... geriausiai mums talkins kovoje su sklerozė. Dar priedui vitaminių, pagal reiką imkime kiekvienas. Dabar nuo Flu pasiekime palykime kiekvienas vyresniojo amžiaus suaugus. Taip sudėtinai veikdami, mes geriausiai savą sveikatą užlaikysime.

PASISKAITYTI. Current Therapy, 1972. Philadelphia, W. B. Saunders.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

turi būti išskyrstyta, 3) kam-bary turi būti kuo mažiausia žalingų degimo medžiagų.

J. Miškiniš

KAIP MOKA, TAIP IR SOKA

Garsių flamų tapytojų Brueghelio — Pieter de Oude ir jo dviejų sūnų Pieter de Jonge bei Jan de "fluweelen" (aksoniniai švelnaus) — 450 metų sukakčiai nuo senojo Brueghelio gimimo (1525) paminėti, š. m. rugsėjo 14 d., sekmadienį, Vakarų Flandrijos mieste Vingeneje buvo surengtas folkloristinis festivalis ir ta proga Vingenes miestas sufabrikavo rekordinę keptuvę, 4,5 metrų diametro, sveriančią 800 kilogramų. Kiek ji kainuoja, neskelbiama. Tai esanti didžiausia rekordinė pasaulyje spirgintuvė. Ligšioliniu rekordu didžiavosi Italijos miestas Camogli, kuris turi 4 metrų diametro keptuvę.

Per tą festivalio ceremoniją miesto notaras išmatavo tos rekordinės keptuvės išmėrimas ir tą "milžiną" užpatentavo. Po šios ceremonijos buvo švenčiamas pasaulio rekordo laimėjimas, ruošiamos eisenos miesto gatvėmis, šokama ir ragaujamos keptuvės vaisės, grojant didų orkestrui, toje keptuvėje įsitaisius, išsidėsčius! Flandrijoje yra sakoma: "Er zit muziek in de pan!" (keptuvė groja muziką). Taigi ir Vingeneje ne tik muzikavo, bet orkestravo keptuvę!

A. T.

VANILĖ — BŪDINGAS AUGALAS

Nors apie vanilės kvapą dažnai girdime šeiminingas kalbant, bet kas ta vanilė — ne visi žinome. Trumpai sakant, tai išdžiovinti vjoklinio tropikų augalo vaisiai, kurie plačiai vartojami prieskoniams.

Vanilės tėvynė — Meksika. Daugiau kaip prieš keturis šimtus metų senieji Meksikos gyventojai — actekai — šokoladą skandavo vanilės vaisiais. Dabartinio metu vanilė kultivuojama Ceilono, Javos, Madagaskaro, Haicijos salose ir kitose šalyse, kur vyrauja drėgnas tropikų klimatas.

10 TELEVIJOS ŽVAIGŽDŽIŲ ALGOS ĮMETUS

Walter Cronkite, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

WALTER CRONKITE, CBS — 750,000 dol., Barbara Walters, NBC — 700,000, ji gauna kede-laką ir šoferį, kuris ją nuveža ir parveža į darbą. John Chancellor, NBS — 600,000, Harry Reasoner, ABC — 425,000, Tom Snyder, NBC — 500,000, Haward K. Smith, ABC — 325,000, Bill Beutel, ABC — 250,000, Huges Rudd, CBS — 250,000, Jim Hartz, CBS — 250,000, Mike-Wallace, CBS — 250,000.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4845 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 8-8888

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois; Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.
Chicago, Cook, Ill. \$25.00 \$15.00 \$10.00 \$5.50
Kanadoje 25.00 15.00 10.00 5.50
Kitur 23.00 13.00 9.00 4.50
Užsienyje 26.00 16.00 10.50 6.50
Savaitinis 18.00 8.50 —

Pašto laiškas makinaut, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisitūniamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2538 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6556
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Seštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso RE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 1 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir sešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, seštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepiu 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue.
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir ketv. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIE 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienį.
Seštadienis 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTYK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždarėta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

Ofiso RE 4-1818. Rez. PR 4-9601
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., Kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kaiba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149.
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždarėta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarais.
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-8 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai: rez. 2652 W. 52nd St.
Tel. PProspect 8-1223.
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 8 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 5-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

PRIEŠ DEMOKRATINES LAISVES

Vakarų Europos—ypač šveicarų ir vokiečių—spauda atkreipia dėmesį į Maskvos politiką, kurios kryptis įvairiais būdais parodo ma komunistinėje vergijoje esantiems ir Vakarų pasaulyje išsiskleidusiems komunistams.

Tuo pačiu primenama ir tiems, kurie mėgina savo idėjomis prasižvelgti pro geležinę uždangą ir ten atšviežinti orą demokratijos pranašumu. Brežnevas, pasinaudodamas Prahos, Čekoslovakijos, komunistinio laikraščio „Taikos ir socializmo problemų“ vyriausiu redaktorium Konstantinu Saradovu, davė jam specialų pasikalbėjimą, kad jo plunksna galėtų parodyti leninistinę principą, kaip reikia veržtis į laisvuosius kraštus ir laimėti darbininkiją komunistui.

Minėto laikraščio redaktorius, pasikalbėjimu išaukštintas, savo straipsnyje „Du socialdemokratijos būdai demokratinėje revoliucijoje“ primena, kad svarbiausios Lenino tezės, kaip reikia laimėti revoliuciją, yra „daugumos valia, ne aritmetiškai supaprastu, bet suprantama kaip politinė sąvoka“. Pagrindinis revoliucijos darbininkų partijos uždavinys esąs, nepaisant, kokiais būdais kovojama, laimėti galią, kad iš jos pozicijų būtų įrodomas ir pravedamas dirbančios masės noras. Užtat jis smerkia visus komunistų „sušvelnėjimo“ ir „oportunistinio“ nusiteikimo revoliucionierius, kurie demokratiniomis priemonėmis tikisi paimti valdžią. Tuo tarpu Lenino įsakymas — už valdžią kovoti ir ją paimti jos priemonėmis.

Šie Prahos komunistų laikraščio redaktoriaus pareiškimai, pakartoti ir Maskvos „Pravdos“, „Zvestino“ ne tik Vakarų laisvuosius, mėginančius komunizme ieškoti pasikeitimų, bet nustebinę net Italijos ir Prancūzijos komunistus, kurie savo veikloje nori išlaikyti ir tautinį charakterį. O priminimas, kad „tautinis apsisprendimas“ yra tik silpnumo žymė, po Helsinkio spektaklio iš naujo praveria akis ir tiems, kurie demokratine santvarka nori pakeisti komunistinę, bet nori žengti į šią politiką pagal žmoniškumo dėsnius.

Šia proga verta atkreipti dėmesį į savaitines komunistinės veržlos analizes, kurias šveicarų ir prancūzų spaudoje duoda buvęs disidentas, priverstinai pasidavęs Valerij Tarsis. Jis nagrinėja komunistinę „jėgos“ politiką ir komunistines priemones. Sov. Rusijoje ir pavergtuose kraštuose, ypač antireliginę propagandą ir kovą prieš tikinčiuosius.

Ne tik dabar, bet nuo pat pradžios komunistų vadai skelbia, kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės ir mokykla — nuo Bažnyčios. Tačiau praktikoje tik Sovietų Rusija ir komunistiniai kraštai turi specialius religijų įgaliojimus, vadinamus „kulto“ prižiūrėtojus (tai turėjo ir vokiečių naciai), kurie tiesiogiai kišasi į religinį gyvenimą, į paskirius Bažnyčių ar religinių bendruomenių vidaus reikalus, leidžia tas bendruomenes varžančius įstatymus ir slapta instrukcijas. Ir tai, anot Tarsio, nėra tik kišimasis į religiją, bet tiesioginis religinio gyvenimo tvarkymas, jo naikinimas ir iškreipimas jo tikslų ir uždavinių. Dėlto tam tikra prasme ko-

munizmą reikia laikyti „ateistine religija“, kuri nori suniveluoti religines bendruomenes, pavergti žmogų iš vidaus ir dvasinėms vertybėms iškreipti panaudoti jėgos priemones.

Iš lietuviškų „Kronikų“ patiriame aiškių faktų, kaip persekiojami tikintieji, kaip žalojamas auklėjimas, kaip mokykla padaroma propagandos prieš religiją įstaiga, kuri turi sekti mokinius, jų tėvus ir tikinčiuosius, skelbiančius religines tiesas. Iš rusiško „Samisdato“ patiriame, kiek daug tikinčiųjų — įvairių tikybų ir net smulkesnių religinių grupių — žmonių dėl tikėjimo yra uždaryti vergų darbo stovyklose, kalėjimuose ir vadinamose „perauklėjimo“ institucijose ar psichiatrinėse ligoninėse.

V. Tarsis tai vadina sąmoningomis ir nežmoniškomis žmogaus naikinimo, kurio Vakarų žmogus nesupranta ir jo pavojaus neįvertina. Iš tikrųjų čia yra jėgos politikos perkėlimas į dvasinę sritį, kuri vienintelė yra tikroji žmoniškumo apraška.

Komunizmas demokratines santvarkos nepripažįsta nuo pat savo egzistencijos pradžios. Tai Lenino dėsni, kurį Stalinas sustiprino, praktiškai vykdydamas žiaurų terorą ir žudynes. Jis šiuo metu Sovietų diplomatijoje ir rodomas sužvelnėjimas, tai komunistinėje praktikoje to nėra. Juo labiau tai pabrėžiama teoriškai, kai toks, kuris pripažįsta laisvą žmogaus ar tautų apsisprendimą, kuris revoliucijos nemėgina įgyvendinti prievarta, laikomas oportunistu ir nusikaltusiu komunistu.

V. Tarsis ir primena, kad komunistinis teror, taikomas krikščionims baptistams, slapto mis instrukcijomis primena, jog „bažnytinė malda“, į kurią kviečiami kiti tikintieji, yra ideologinė priemonė masėms įtikinti ir iš jos sudaryti savo bendruomenės narius. O tai jau laikoma nusikaltimu prieš partiją ir prieš komunistinę santvarką.

Tai laikoma nusikaltimu prieš ateizmą, kuris prievarta brukamas žmogaus sielos troškimams iškreipti ir patį žmogų pavergti. Visos krikščioniškos Bažnyčios, nors kenčia komunistų persekiojimą, tikinčiųjų niekinimą ir naikinimą, iki heroiško kovoją už sąžinės laisvę ir už religinį įsitikinimą išlaikymą. Tačiau jie laukia ir pagalbos bent iš savo bendruomenės tikinčiųjų, gyvenančių laisvuose kraštuose. Kovoją už tautinius įsitikinimus laukia bent moralinės pagalbos iš savo tautiečių ir visų tų, kurie tautines skirtis pripažįsta ir gerbia. Jie nusivilia, anot Tarsio, kai iš krikščioniškų, musulmoniškų, izraelitiškų laisvųjų pagalbos nesulaukia, nes jie labiau susirūpinę savo laisvės, kuri ir taip yra didelė, išplėtimu, negu pavergtųjų ir kenčiančiųjų herojiškų tikėjimo ir tautybės gynimu. Jie laukia ne paguodos žodžiu, kurie skambūs šiandieninėje politikoje, bet negirdimi komunistų valdomuose kraštuose. Jie laukia pripažinimo, kad demokratija, sąžinė, tikėjimo ir tautinių įsitikinimų laisvės būtų laikomos vertybėmis, už kurias krauja lieja pavergtieji. Už jas aukų laukia ir iš laisvųjų, kuriems graso ta pati jėgos politika.

P.S.

Spaudoj ir gyvenime

MASKVOS PASIGYRIMAI

„1945 m. rugpjūčio 8 d. TSRS paskelbė karą Japonijai. Rugpjūčio 9 d. galingoji Raudonoji Armija pradėjo pulti Kinijos šiaurės rytuose, smogė Japonijos Kvantuno armijai. Jos padėtis pasidarė beviltiška. Kvantuno armija rugpjūčio 19 d. kapituliuojo ir padėjo ginklus.

1945 m. rugsėjo 2 d. Tokio

ilankoje Amerikos laive „Misuri“, dalyvaujant tarybiniam atstovams, buvo pasirašytas Japonijos besąlyginės kapituliacijos aktas“, rašo V. Visockis. „Tiesa“ rugpjūčio 28 d.

Kad Japoniją privertė kapituliuoti ir ją nugalėjo Amerikos atominė bomba ne žodelio. Z.

GENEROLO SPINOLOS ĮSPĖJIMAS

Pavojus visai Vak. Europai

A. J. STANIUS

Pirmasis Portugalijos revoliucijos vadas ir prezidentas gen. Antonio de Spinoła nuo rugsėjo 2 d. apsigyveno Paryžiuje. Atvykimas buvo slaptas ir pridengtas kita pavarde. Oficialiai buvo paskelbta, kad tai trumpas ir privatus vizitas, nors tuo niekas netikėjo. Generolą atlydėjo jo viena giminaite ir jo sekretorė, turinti gėrus ryšius su portugalų revoliucionieriais, dabar pasislėpusiais Paryžiuje.

Tas privatus gen. Spinolos vizitas tuoj virto viešu veikimu. Rugsėjo 10 d. ispanų žurnalistas įvykį pakeičė savo atvykimo tikslą, norėdamas išpėti Vakarų, kad tai yra jų paskutinė proga užtikrinti portugalų komunistų triumfo išiliejimą į Vakarų. Visa bėda esanti, kad Vakarai nežino, kaip tai išiliejimą sulaukyti. Tokiu būdu visos Viduržemio tautos žlugus, pradėdant Ispaniją ir Maroką, baigiant Libiją ir Izraeliu. Tačiau, gen. Spinola manyu, Portugalijos išlaisvinimas yra arti. Portugalų tautos nepasitenkinimas ir sukilimas prieš komunistinę prievartą išiliejo ir gatves. Netrukus dabartinis melo ir apgaulės režimas bus viešai pasmerktas. Kas žino portugalų tautos istoriją, tas neturi neteisti, kad tas sukilimas prasidėjo šiaurės Portugalijoje. Ten portugalai yra labai konservatyvūs ir labai giliai tik žmonės. Ten yra atsparumo jėga.

Atgarsiai Portugalijoje

Gen. Spinolos atvykimas į Paryžių neliko be atgarsio pačioje Portugalijoje. Daugelis komentatorių sutinka, kad tas jo atvykimas ar bent žinėjimas, kad jis atvyks ir gali suruošti antrą revoliuciją, pagreitino, kad dabartinis Portugalijos prez. Gomes pašalintų prokomunistinį min. gen. Vasco Gonçalves ir jo vieton paskirtų vidutinio kelio asmenį adm. Pinheiro Azevedo ir pasistenktų sudaryti iš visų partijų naują vyriausybę, jau šeštą nuo revoliucijos pradžios.

Naujos vyriausybės sudarymas jau užtruko 20 dienų. Visiems pasidarė aišku, kad pats prez. Gomes yra komunistų replėse, neturi drąsos ir tvirtos valios jiems pasipriešinti, o iš karinio sąjūdžio jis negali tikėtis jokios paramos, nes ji be drausmės, be vieningos nuomonės, be jokio patyrimo politiniuose ir administraciniuose reikaluose.

Partijų reikalavimai

Socialistų ir centro populiariųjų demokratų partijos sutinka įeiti naujon vyriausybę, kurioje lemiamas balsas vis dar būtų kairiųjų, tik reikalauja, kad pirma būtų išlaisvinta iš komunis-

tų cenzūros ir kontrolės visų žinių tautai perdavimo įstaigų: televizija, radijas ir spauda. Tautai turi žinoti visų partijų nuomonę, ne vien komunistinę propagandą. Komunistai šitam reikalavimui labiausiai priešnasi.

Antroji kliūtis yra, kad komunistai nesutiko duoti populiariems demokratams dviejų vietų ministerių kabinete. Demokratai tų vietų reikalauja, nes jie per rinkimus gavo daugiau balsų (26 proc.), o komunistai mažiau (12 proc.).

Be to, labai sunku rasti tinkamus asmenis jautrioms ir sunkioms informacijos, auklėjimo, susisiekimo ir darbo ministerijoms. Prityrę politikai ir geri administratoriai atsisako tas vietas užimti, nes žino, kad prokomunistinė kariškių junta ir patys komunistai, kaip spėja V. Europos spauda, klydys bet koki darbą ir naujoji vyriausybė turės vėl greit iširti.

Komunistai ginkluoti

Visa nelaimė yra, kad prez. Gomes ir buvęs prokomunistinis min. pirm. Gonçalves komunistams apginklavo. Menkiausia provokacija gali sukelti civilinį karą. Kuo jis baigtųsi, niekas negali pasakyti. Portugalijos karių disciplina yra pakrikusi: demonstracijų metu to paties dalyvio vieni kariai žygiuoja su komunistais, kiti prieš komunistus. Karinių apygardų vadai taip pat savo ideologija skiriasi: vieni prieš komunistą, kiti prokomunistai. Dėlto visi portugalai jaučia, kad civilinis karas būtų labai žiaurus ir kruvinas su neįsėjama rezultatais. Tik revoliucija gali įvykti daug anksčiau, negu daug kas tikisi. Šio revoliucijos vadas gali būti gen. Spinoła.

V. Europos valstybės yra be-

jėgės ką nors konkrečiai padaryti, kad Portugalijoje įsitvirtintų teisinga ir laisva demokratija. Britų min. pirm. H. Wilsonas šį mėn. buvo sukvietęs visus V. Europos socialistų vadus pasitarti, kaip padėti portugalams nusikratyti komunistinių pančių. Nutarta tik tai, kad portugalams būtų žinoma V. Europos nuomonė, kaip padrasinimas jiems kovoti su savo vidaus priešu. Tuo tarpu, kaip jau viešai žinoma, Maskva kas mėnesį portugalų komunistus šelpia pinigais, duodama iki 10,000 dolerių. Ir ne viena V. Europos valstybė, nei JAV — bėsi nepasiūndama Maskvai priekaištų, kad tai yra kišimasis į svetimos valstybės vidaus reikalus ir laužymas ką tik pasirašyto Helsinkio susitarimo.

Iš to viso portugalų samyšio vis tik aiškėja vienas dalykas: komunistai traukiasi ir ginasi. Šiaurinėje Portugalijoje daugelyje fabriku darbininkai ištūmė komunistus iš unių vadovybių, savivaldybių komitetų ir kitų įstaigų. Jei įvyktų kiti visuotiniai rinkimai į nuolatinį krašto seimą, komunistai vargu besurinktų 5 proc. visų balsų. Tai tik viltis.

KATALIKAI ETIJOPIJOJE

Katalikų Bažnyčiai Etiopijoje šiuo metu priklauso daugiau negu 180.000 tikinčiųjų, kurių skaičius nuolat didėja. Didžiausios koptų katalikų bendruomenės yra Addis Abeba, Addigrat ir Asmara miestuose. Tikinčiųjų dvasiniais reikalais bei evangelijos skelbimu nekrikščionim rūpinasi apie 400 kunigų, kurių didesnę pusę yra vietinės kilnės. Addis Abebos kunigų seminarijoje kunigystės pašaukimu rengiasi 190 seminaristų. Taip pat nemaža dvasinių pašaukimų turi įvairios vyrų ir moterų vienuolijos.

Užsienio turistai — maldininkai šventųjų metų proga skaitlingai lanko Romą. Čia matome vokiečių turistus prie šv. Petro bazilikos.

KODĖL VOKIEČIAI SUMUŠĖ RUSUS 1941 METAIS?

Po trisdešimt penkerių metų

VLADAS JUODEIKA

Nors jau daug studijų yra išleista Sovietų Sąjungoje apie vokiečių — rusų karą ir staigų ir sėkmingą vokiečių užpuolimą 1941 metais, bet ligi šiol tikroji tiesa, kodėl rusai buvo taip skandalingai sumušti, dar nepaiškėjo. Visi autoriai bijo padaryti teisingas išvadas, o tenkinasi tik aprašymais. Tačiau yra tokių faktų, kurių paslėpti negalima, būtent, kad vokiečių armijos nesutiko jokio rimto pasipriešinimo ant Sovietų Sąjungos sienos. Hitlerio planuotas „Blitzkrieg“ prieš Sov. Rusiją buvo pasisekęs 100 procentų.

Kodėl taip atsitiko? Juk Sovietai visą laiką gyrėsi, kad neužleisų nė vienos pėdos savo žemės, kad jie kovosią svetimoje žemėje, už smūgį atsakysią dviem trimis. Ir t. t. O įvyko viskas priešingai. Iš 179 sovietinių divizijų 100 su viršum buvo suardytos per pirmąsias 3 savaites. Sovietai turėjo 8-9 tūkstančių lėktuvų, o vokiečiai tik 3-3,5 tūkstančių. Staigiu puolimu vokiečiai sudaužė 80-90 proc. Sovietų aviacijos aerodromuose pirmiau, negu jų lėktuvai galėjo pakilti į orą. Sovietai turėjo 14-15 tūkst. tankų, o vokiečiai tik 3,712. Tačiau rusai neteko 6,000 tankų per pirmuosius tris mėnesius.

Kas kaltas už tokį visišką pralaimėjimą? Didžiausias kaltininkas buvo vyriausias vadas, išminčius, pasaulinis „genijus“ maršalas Josifas Stalinas. Uždarė asilui maršalo antpečius, jis vistiek liks asilu. Netarnavęs kariuomenėje nei ciliu kariavim, jis buvo visiškai neišmanėlis karo dalykuose, nieko nesuprato apie karo strategiją ir ginklų techniką. Dėl pralaimėjimų jis kaltino ir plūdo tik fašistinės Vokietijos, kuri išdavikiškai sulaužė nepuolimo sutartį, ir reikalavo ją mušti be pasigailėjimo. Bet plūdimas ir lieka plūdimu, o kaip mušti priešą jis nežinojo. Iš tikrųjų jis buvo kalčiausias, kad neparuošė jokio strateginio gynimos plano. Fronto linijos buvo per toli nutolusios nuo užpakalinių gynimos linijų.

Antra nemažiau svarbi pralaimėjimo priežastis buvo ta, kad Sovietų karo vadovybė buvo labai silpna ir nekompetentinga. Ilgus metus Sovietų kariuomenei vadovavo maršalas Klimentij. Vorosilovas, buvęs viršila, neišsilavinęs ir nieko nežinančias apie karo strategiją ir taktiką. Jis jautėsi „didvyris“ tik užlipęs ant savo dailaus arklio.

Gabiausieji karininkai žuvo per vadinamus didžiuosius

valymus 1936-1938 metais. Stalino įsakymu buvo išžudytas visas kariuomenės elitas būtent: 1. Maršalas Tuchačevskij, Blucher, Jegorov ir generolai Jakir, Putna, Uborevičius ir kiti. 2. Karo laivyno vadai Orlovai ir Viktorovas. 3. Visi korpusų vadai. 4. Bemaž visi divizijų, brigadų ir pulkų vadai. 5. Bemaž visi karinių tarybų nariai. 6. Dauguma korpusų, divizijų ir brigadų komisarių. 7. Trečdalis pulkų komisarių. 8. Labai buvo praręnti vadovaujantieji štabai ir dauguma likviduota štabų karininkų.

Kai kilo karas, daugumas karininkų buvo nepasiruošę savo pareigoms. Pvz. iš 225 pulkų vadų tik 25 buvo baigę normalų karo mokslą, likusieji buvo pakelti iš jaunesniųjų leitenantų, kurie buvo tik gerai indoktrinuoti komunistai. Suprantama, tokie „kadrai“ mažai ką patys išmanė ir dar mažiau galėjo išmokyti savo pavaldinius. Iš tiesų pasaulyje dar nebuvo kitos tokios valstybės, kuri taip mažai būtų pasiruošusi karui, kaip Sovietų Sąjunga.

Bet iš antros pusės Hitleris nemokėjo išnaudoti savo laimėjimų. Politškai jis buvo naivus. Jei jis būtų ėjęs į Rusiją kaip jos išvaduotojas iš komunistinės vergijos, visa rusų tauta būtų jį rėmusi ir jis būtų laimėjęs karą prieš Sovietų Sąjungą 1941 — 1942 metais. Rusai sakydavę: „Su mumis jūs galite pasiekti viską, bet prieš mus — nieko“. O Hitleris žygiavo į Rusiją kaip koks Romos imperatorius, užkariautojas, nusistatęs paversti ją savo imperijos kolonija. Hitlerio paskirtas užkariautoms sritims ministeris Alfred Rosenberg, Latvijos vokiečių, atvykęs į Minską 1942 m. oficialiai paskelbė, kad Rusija, kaip nepriklausoma valstybė, daugiau jau nebeegzistuos. Pasakyti tokius žodžius rusų tautai, turinčiai 1000 su viršum metų valstybingumo tradiciją, buvo didžiausia politinė kvailystė. Rusai iš to padarė išvadą: jei jau vergauti, geriau saviems, negu svetimiems. Rusai pradėjo atkaklų partizaninį karą prieš svetimus įsibrovėlius, jie sprogdino kiekvieną traukinį, einantį į frontą, ir kiekvieną tiltą. Taip vokiečių jėgos išseko ir jie gėdingai turėjo trauktis iš užimtųjų sričių.

Yra įdomi versija, kad Stalino įvykdyti kariuomenės valymai buvo gudriai vokiečių Gestapo išprovokuoti. Ruošdamasis karui su Sov. Rusija Hitleris panoro susilpninti Sovietų kariuomenę ir sugriauti jos vadovybę. (Nukelta į 5 pusl.)

Atlante siaučia audra

Z. GERULIS

Anglijos Liverpulio uostas Atlanto vandenynne savo didumu ir judrumu laikomas penktuoju pasaulio uostu skaičiuje. Čia gausus didelių laivų judėjimas, statomi ir taisomi įvairiausi laivai.

1207 m. karalius Jonas šiam uostui suteikė didmiesčio teises. Vėliau iš čia išsivystė didžiulė prekyba su Amerika, Indija ir visu Vakarų pasauliu.

1939 m. netoli Liverpulio ant minos jūroje sprogo Lietuvos laivas „Kauņas“. Apie Liverpulį yra daug nusikendusių laivų.

Miestas tamsokas, miglose paskendęs. Gyventojų per 800,000. Daug tekstilės fabriku, bankų, viešbučių, svetimų valstybių konsulatų. Gatvėse įvairiausių veidų ir kalbų.

Nuo „Princes Landing Stage“ užsikrapštau ant didžiulio laivo „Britanic“.

Liukusinė „jūrų teta“ čiaudi garu, stovi pasipūtusi, išdidi, lyg sena našlė vėl jauną vyrą gavusi.

„Britanic“ normaliai plaukia iš Liverpulio į New Yorką 6-7 paros. Bet šį kartą kursas susimaišė. Plauks į Airiją, ten paims keleivį ir plauks į Bermudą. Mūsų kelionė į New Yorką truks 11 parų. Stovėsim Bermudoje.

Laivas „Britanic“ krapštosi iš uosto. Stovintieji uoste laivai ir laiveliai įvairiai saliotuoja. Reiskia, atsisveikina su didžiąja „jūrų teta“.

Mano kambarys laive Nr. 67. Čia būsiu vienas. Apsidairau. Bus nuobodu, galvoju, lyg ir nejauku. Tarnas maišosi, lankstosi kaip be kaukų. Raminu save — būsiu nevienas. Tarno neišleisiu — galvoju.

Mano viršininkai davė įsakymą „plukdyti“ mane pirmą klase. Ne pirmą kartą Atlantui plaukiu.

Atsiranda mano lagaminas. Atnešusiam į delną įspaudžiu amerikietišką dolerį. Nešėjas žemai nusilenkia. Padaro vikrą kairišką sukinį aplink. Tas jam labai tinka. Jis uniformuotas, atrodo, lyg karalienės dvaro garbės sargybinis.

Keleiviai atrodo turtingi ir nutukę. Veidai ir išvaizdos įvairiausi. Daug atrodo gana aristokratiški. Labai mažai kalba, nepaprastai mandagūs. Kiti užvertę galvas juokiasi, kvatoja, lyg jiems kas pažastis ar padus kutentų. Rūko, visur krečia pelenus, daužosi vienas kitam per pilvus, per pečius. Man jie be žodžių ir aiškinimų aiškūs.

Daugumą laive sudaro Anglijos švėri publika. Tarp jų gerokai įsimašę airių. Iš „burbuliavimo“ atpažįstu airius. Keleivių per tūkstantį, laivo tarnų 340-360.

Jau vykdamas traukiniu iš Londono į Liverpulį, nusprendžiau, kad šį kartą laive vadinisiu „diplomata“. Šios vaidybos mane išmokė angliai. Anglija diplomatų laboratorija ir tėvynė.

Apsirengęs švėriai. Eilutės Londone pasiūtos. Gerokai suprantu keturias kalbas. Kai tomis kalbomis nusišėks vaidinti, griebisius mamos kalbos — lietuviškai. Jeigu reikės, pradėsiu pirštais rodyti. Lietuvoje su nebyliais susikalbėdavau puikiai.

Pas mamą kaime bulvių košėje vis spirgu ieško-

davau. Mama su savo šaukštu plamtelėdavo man per nagus.

„Neknisk kaip paršelis, sūneli. Valgyk košę iš savo krašto“, sakydavo mama.

Mama mama buvo labai gera ir graži moteris. Aš mamai iki vienos vištas akrobatiškai sugaudydavau.

Laive pietūs. Valgiai ir gėrimai geriausi, aukščiausios rūšies. „Kirkš“ kiek sveikata leidžia visko. Valgių ir gėrų. Tik nepriklausomoje Lietuvoje karta mama buvo atsivežusi mane į Kauną. Mačiau iš tolo Metropolyje ir karininkų „Trijų Milžinų“ rūmuose panašiai. Tada ten generolai vaidino admiralus.

Laivo padavėjai eleganti, lyg Lietuvoje ministeriai ir žurnalistai. Frakuoti, mankietuoti su „špo-kais“ po kaklu. Kalba įvairiausiomis kalbomis. Jie puldinėja apie keleivius, kaip gydytojai apie savo pacientus.

Kai mane paklausia apie gėrimus „Martini“ ar „Martell“, užsisakiau. Aš geriu tik olandišką „Heinekėn“. Valgius užsakinėjau prancūziškai, kartais vokiškai. Pusryčius angliškai, bet ne su arbata, o su pupelių kava.

Lietuvoje Pelučių kaime prie Veliunos su „sermėgos kalnierių“ duoną raikydavau. Penkias virtas bulves su lupynomis iš karto prarydavau. Raitas ant avino kluno jodinėdavau. Tris kartus Nemune skendau, žvejai išgriebė.

Laive „diplomato“ vaidyba eina neblogiausiai. Visus judesius darau iš knygų. Knygas iš mažų dienų labai mėgau skaityti. Per naktis ant jų snaudavau, kol mama nuvarydavo gulti.

(Bus daugiau.)

Ateitininkų Federacijos vadas dr. P. Kisieliūsis aptaria stovyklos tvarkos reikalus su stovyklos vadovais V. Kleiza ir P. Baltakiu.
Nuotr. J. Kuprio

SUDIEV, "DAINAVOS" KALNELIAI

Ateitininkų jubiliejinės stovyklos paskutinė diena

Apsniaukę. Lyja ir vėl prablaivėja. Paskutinioji jubiliejinės ateitininkų stovyklos diena, rugpjūčio 31 d. Turėtų būti poilsis po savaitės darbų. Deja. Dar daug šiandien turės būti nuveikta. Svajoti apie laisvalaikį ežero pakrantėse, dar kartą "sumesti žodį" su senais ir naujais prieteliais laiko nebus. Komendantas ir vėl signalizuoja, garsiakalbiai vėl šaukia tai šen, tai ten.

Vėl konferencijų palapinė ir laukiame, ką Dovydaitis pasakytų šiandien (prelegento dr. Juozo Girmiaus lūpomis). "Jis pirmiausia paklaustų: Ko jūs čia atsiradote?" Atsakytume — "į "Dainavą" stovyklauti atvykome". Bet ne tam buvo klausimas. Atsiradimas čia pateisinamas ne tik didele duokle savo pavergtai tautai, kuri turi eiti iš kartos į kartą, kol ji pagaliau bus laisva. Pats ateitininkijos tėvas prof. Pr. Dovydaitis treninio duoklę atidavė tautai Sibire. Ir kankinio ir šauklio duoklę. Ko mes čia atsiradome, galime atsakyti tik kievienas sau, savo širdyse.

Iškilmingas šv. Mišias atnaujo vysk. V. Brizgys, asistuojant prel. V. Balčiūnui, kun. dr. K. Trimakui, kun. K. Pugetvičiui ir kun. G. Kijauskui. Vyskupas savo pamokslė priminė ateitininkų principus ir kvietė juos pritaikyti kasdienybėje. Be maldos tikslai negali būti pasiekiami.

Nors žolė šlapia, dauguma kopė į Kryžių kalną pirmojo kryžiaus šventinio apeigos. Vyskupas V. Brizgys, jį pašventinęs, tarė nuosirdų žodį šios simbolikos proga, kuri jungia mus laisvėje su tais, kurių kryžiai Jurgaičiuose iš po nakties okupantų visų sunaikinami. Teroras yra bejėgis prieš laisvę, melas suklumpa prieš tiesą.

Ir vėl į tą didžiulę palapinę, kuri išlaikė audras ir lietu. Palapinė, kurioje glaudėsi daugiau kaip 400 ateitininkų (ypač jaunimo) visą savaitę, o dar daugiau šį savaitgalį paskaitoms, kultūriniam vakarams, diskusijoms ir t. t. Paskutinio posėdis — uždoramas at-kų jubiliejinės stovyklos posėdis. Prie garbės stalo beveik 20 žinomų veidų. Iš jų bent ketas: dr. P. Kisieliūsis, At-kų federacijos vadas, vysk. V. Brizgys, kun. prof. S. Yla, At-kų federacijos dvasios vadas, kun. G. Kijauskas, SJ, At-kų tarybos pirmininkas, profesorius dr. J. Meškauskas, AL RKF pirmininkas, prof. dr. A. Damušis, "Dainavos" iniciatorius ir buvęs At-kų federacijos vadas, inž. A. Rudis, visuomenės veikėjas, buvęs Altos pirm., dr. K. Bobelis, Altos pirm., inž. B. Nainys, PLB pirm., St. Barzdukas, PLB garbės pirm., dr. A. Razma, LF steigėjas, stud. šeštokas, MAS CV pirm., stud. at-kų atstovė ir t. t. Tai dabar paklausysim keliolika valandų sveikinimų! Nuogastavimai ne išsipildė. Tik ketas ir tai labai trumpų sveikinimų.

Po atidarymo ir federacijos sekretoriaus V. Kleizos išsames-

nio veiklos pranešimo sveikino prof. dr. J. Meškauskas. Jis kalbėjo: "Aš myliu jaunimą, todėl jus kviečiu praleisti vyresniuosius. Mokslas ir idealai tebūna šviesos žvaigždė, kurią jūs sekumėte visą gyvenimą".

Stasio Salkauskio vardo kūrybinė premija buvo įteikta kunigui Stasiui Ylai. Laureatas, palikęs čekį stovyklos komendantui inž. J. Pabedinsko globoje, kalbėjo: "Mano gyvenimo premiją idėja nėra dar radusi savo vertės. Premijomis mes, buvusieji koncentracijos stovyklose, vadinome pridėdamą duoną riekelę, kuri kartais buvo duodama prie kai kurių sunkesnių fizinių darbų. Ne man ateitininkai turėtų teikti premiją lyg atlyginimą, bet aš jiems. Mano skola ateitininkams už tai, ką jie davė, kur jie mane lenkė, yra didesnė už dešimtį panašių premijų... Mano vardas čia yra pripuolamybė. Čekį (1,500 dol.) gražinu atgal Ateitininkų šolpos fondui su konkrečiu prašymu: paremti Moksleivių ateitininkų sąjungos rudeninius ir žieminius kursus. Ačiū!"

Pagrindinę kalbą pasakė kun. G. Kijauskas: "Ateitininkijos siekimas padėti žmogui kurti savyje tokią asmenybę, kurioje suklestėtų trijų pasaulių (gamtinio, kultūrinio ir antgamtinio) vertybių darni harmonija... Kas atstatys šiandien pasaulį ir šiu laikų žmogų? Ne tas, kuris nemato šio laiko vargo ir skausmo: pavergtos tėvynės ir pasi-metimo... Pasaulį ir žmogų atstatyto meilės tarnyba..."

Gauta raštu daug sveikinimų, kurių tik dalis buvo perskaityta. Prof. dr. Pranas Jucaitis prie sveikinimo pridūrė 1000 dol. Ateitininkų Fondui ir 100 dol. "Ateitičiai". Skausmu ir didybe skambėjo okupuotos Lietuvos ateitininkų sveikinimas: "...Už ką gi, Viešpatie, už kokias nuodėmes ar nusikaltimus mes esame žeminami ir išmesti už gyvenimo borto? Vieną čia, kiti už jūrų marių... Šiandien reikalingas jūsų su mumis dvasinis bendravimas..."

Iškilmingas posėdis baigtas didingu "Kas gi ten aukso spindulius beria?"

Renkamės paskutiniam vėlavų nuleidimui. Federacijos vadas dr. P. Kisieliūsis, atidaręs šią stovyklą, ją ir uždarė trumpu žodžiu. Peržvelgė, kas padaryta ir kas darytina ateity. Padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šios stovyklos pasiekimo.

Paskutinė vakarienė. Šia proga reikia prisiminti tas nuostabias ponias, kurios visą savaitę trūsė virtuvėje. Pamaistinti tokias mases, ir dar tvarkingai ir skaniai, yra didelis menas. Tai dėka šių nenuilstamų šeimininkių, kurios negalėjo nei paskaitose, nei šokiuose, nei kituose parengimuose dalyvaoti. Ačiū joms! Taigi svorio numesti nepasisekė.

Po vakariinės renkamės į salę talentų vakarui: muzikos, dainos, kūrybos.

Rimanto Obalio suorganizu-

GRĖSMĖ ŽMONIJOS GYVYBEI

Mokslininkai astrologai sako, kad visa žmonija yra kosmonautai. Ji skrenda kosminiu laivu, vardu žemė, tęsiančiu amžiną kelią aplink saulę. Pasaulio žmonijos laivas aprūpintas tokiomis išmintingomis gyvybės palaikymo sistemomis, kad jos pačios atsinaujina, ir tokiomis skalsiomis, kad jos gali patenkinti bilijonų žmonių poreikius.

Tačiau mokslininkai tirdami kosminio laivo aplinką perspėja, kad pasaulio žmonijai grėsia didelė nelaimė, jeigu ji nesustos piktnaudžiauti savo gyvybės palaikymo sistemoms, jos tiesiog sutriks.

Oras, vanduo ir žemė — štai šios sistemos, apie kurias pasta-

tas ir išmokytas choras griausmingai traukė dainas (prie pianinio stud. Čyvaitė). Jurgis Bradūnas gyvai skaitė stovykloje, jei ne tik pradėta, tai bent užbaigta novelę "Reikia". Teresė Pautienė — Bogutienė deklamavo savo eilėraščius. Algis Kuolas visus juokino feljetonu, nors ir vadino "Trumpa novelė iš ateitininkų gyvenimo". Ramūnas Underys su gitara, kartais padedamas Liudo Kuliaivos ir brolio Vyto Underio, atliko savo sukurias dainas.

Visa programa ir ši vakarą buvo suorganizuota studentų iniciatyva, jų sunkiai išsienkama energija. Vakarą puikūs vadovavo buvo Petras Tutinas. Vyresnieji gerėjosi, jaunesnieji sau kalbėjo: "Kad ir aš ten būčiau..."

Dar ir ši vakarą jaunimas linksminosi — šoko. Bet jautėsi kažkokia nostalgija, nes rytoj jau bus tuščia ir vieniša šioje gražioje "Dainavoje".

Negailima užmirti ir "naktibaldų". Lino Kojelio redakcinis štabas iki pat 5 val. ryto taškinio masinėmis, kad būtų išleistas stovyklos laikraštėlis (geriau pasakius — 47 psl. almanachas — "Klauras kibiras" Nr. 1. Kadangi tebuvo pagaminta tik 100 egz., jis taip ir dinga anksti rytą. Daugelis pramiegojo, o pats redaktorius, net nemigęs, turėjo išbėgti (išskirti) (Los Angeles). Toks jau redaktoriaus likimas!

Pagalau lauko. Palapinės griauamos, lagaminai nešami į automobilius. Rimas Obalis, kuris dar vakarė taip vikriai gestikulavo diriguodamas chorui, šį rytą su atsuktuvais tvarkė ne vienos studentės mašiną (o ir šio straipsnio autorias), kurios po savaitės stovėjimo lietuje nenorėjo išduoti gyvybės ženklų.

Ir atsiveikininimai, ašaros... Iki pasimatymo vėl greitai! Iki pasimatymo At-kų kongrese. Sudiev, "Dainavos" kalneliai, ne V. Krėvės aprašyti padavimuose, bet mūsų pačių išgyventi Ateitininkų jubiliejinės savaitės metu. Nors jaunimas ir "skriaudė" vyresniuosius ne tik savo skaidrumu, bet ir aktyvumu visur ir visada, tačiau tai buvo pasigėrėtina ir viltinga paguoda. Jaunystės sparnams nebaisios net audros, nes jų rankose ateitis.

Dr. K. Pemkus

ruoju metu daug kalbama ir rašoma.

Planetą (žemę) supa oro sluoksnis. Žmonija sunaudoja jo deguonį ir išskvepia anglies dvideginį, kurį sugeria augalai. Jie įsisavina anglies dvideginį, reikalingą įstabiam fotosintezės procesui, ir grąžina į atmosferą deguonį. Taip išlaikoma subtili gamtos pusiausvyra.

Dulkės ir kitos atmosferos dalelės tampa branduoliais, aplink kuriuos susidaro vandens lašai. Tačiau žmogus perkrovė atmosferą. Jau daugelį šimtmečių jis išmeta į atmosferą kietas dalelytes ir dujas.

Šiandien daugelį pasaulio miestų supa smogas — tirštas rūkas su dūmais ir suodžiais, edantis akis ir plaučius. Londonas dar prieš dvidešimt tris metus pastebėjo smogo kenksmingumą, kuris tą žiemą pražudė keturis tūkstančius žmonių. 1956 m. anglų parlamentas priėmė įstatymą, kuris įpareigojo visas pramonės įmones ir gyvenamuosius namus kritiškuose miesto rajonuose pakeisti minkštą anglį, turintį daug sieros, mažiau žalingomis kuro rūšimis: antracitu, dujomis, elektra arba nafta. Dabar Londono oras kasmet darosi vis grynesnis.

Londono pavyzdys rodo, kad smogo valkį galima numesti, bet šis pasisiekimas yra išimtis. Pavyzdžiui, saulėtosios Ispanijos Madridas perėjo į aprūkusių miestų kategoriją. Italijoje smogas graužia senovės skulptūras, Washingtono po kiekvieno lietaus ant marmurinių pastatų ir paminklų susidaro rūgštis.

Joks kitas oro teršimas nėra taip gerai matomas, kaip tamsūs reaktyviniai lėktuvų pėdsakai. Be to, reaktyviniai lėktuvai palieka atmosferoje ir kitų, mažiau matomų šiukšlių. Kaip bebūtų keista, joms priklauso vandens gerai. Reaktyviuose varikliuose, sudegus tonui kuro, susidaro 1,25 tonos vandens; kuro vandenilio susijungia su o-ro deguonimi.

Kai kurie meteorologai mano, kad reaktyviniai lėktuvai 10% padidina debesuotumą ir atitinkamai sumažina į žemę patenkančią saulės energiją. Tačiau niekas nežino, kiek tai žalinga arba, pvz., kaip tai veikia lietingumą.

Nuniokota žemė, užnuodytos upės ir ežerai, kai kurie miestai su deguonies aparatais, būtent — Japonijoje, Tokio mieste, kur policininkas kartas nuo karto palieka savo postą ir eina prie automato įkvėpti deguonies.

Žmogus gali nuvalyti žemę, o tik paskui tu naudotis, galį išvalyti vandenį, ir po to ji gerti, bet kvėpuoti privalom visi tuo oru, kuris mus supa. Mšk.

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinių ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak. SERAPINAS — 778-0268

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA IŠLEIDO

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES Meccenas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato ir tinka kitiems vartoti. Vertimas padarytas gražia Lietuvių kalba Mecceno 88a laida perduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne Kaina — \$5.00

Iliustruojantys prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir pervežimui: (kitur gyvenantiesi pridėti 25 centus).

Gera progą visoms įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaitykite "Draugą", duokite jį kitiems.

CLASSIFIED GUIDE

ISEŠKO NUOMUOTI

Ramus ir tvarkingas pensininkas nerūkantis, ieško mažo buto.
GR 6-8319

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

\$208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Platame ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau taipgi alvyčius ir perduru dūl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYNS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

Siuntiniai į Lietuvą
Gera prekyba didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, dolerių sertifikatai, maistas, skardiniai. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILETYBES PRAŠYMAI ir
kiti kiški blankai

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir šiltingai ir garantuoju.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

COSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkraustymas
Išvairių atstumu
825 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1832

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsinant
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2846 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRĖINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius, rūsy, dažau.

Zigmas, tel. 778-0833 po 6 v. v.
Apmokoma skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbtis kai kas visoms prietaisams.

Remkite tuos biiznieriū, kurie skelbia dien. "Drauge".

REAL ESTATE

Liukus 2-jų butų namas po 6% kamb. Židiniai abiejuose butuose ir "panelled" rūsy. 50 p. sklypas. 2 1/2 maš. garažas, iš šono įvažiuojamas. Apyl. 104 ir Claremont. Skambinkit po 5 v.v. tel. PR 9-9045.

Apyl. 69-os ir Talman — 2-jų butų po 5 kamb. Naujas gazo boileris. Nauji židiniai. langai ir sieteliai. Plius pilna vonia rūsy. 2 maš. garažas. \$333,900. Skambinkit 778-9392.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

3 MACHINISTS

(JOURNEYMEN)
SECOND SHIFT
Must have 5 years experience, have own tools. Must also read and understand English.

UARCO, INC.

3000 S. CALIFORNIA, CHICAGO

EXPERIENCED GRILL MAN

NEEDED
Excell. conditions and benefits.
Must Speak English.
Apply in person
1141 S. Jefferson, Chicago

BUD'S REAL ESTATE

PIRSIT — PARDOUSIT — NUOMOSIT
Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAVITIS

4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2967

Savi Namai — Tvirtovė

Linkus 17 metų mūras. 2 auto mūro garažas. Seimai gyvenoti, arti California ir parko. \$21,500.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Artū Maria High. \$45,000.

1 1/2 aukšto namas ir 2 auto garažas. Artū bažnyčios ir parko. \$18,000.

1 1/2 aukšto 2-jų butų. 19 metų mūras. 2 auto garažas. Kambarius sausam beismu su patogumais. Pušų medžio porūšis. \$32,000.

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning karpetai, gražūs beismas, 2 auto garažas. Tuoj galio. užimti. Marquette Parke. \$29,750.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai įrengtas beismas. Per mėnesį gaunama viena butų. Artū parko \$35,700.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras, 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,900.

6 kamb. mūro namas, 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Pk, bažnyčios. Jau laisvas. \$21,000.

5 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Artū mūso \$11,700.

2 aukšto mūras puikūs 3 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismu. Naujas gazo šildymas. Garažas. Artū mūso. \$28,500.

VALDIS REAL ESTATE

2623 W. 71st St., tel. RE 7-7200

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodamas
PALANGOS RESTORANAS
Apžiūrėti tik susitarus.
Skambinkit nuo 5 iki 8 v. v.
Tel. — 476-9758

DEMESIO!

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šiekėdina, nuo 4 iki 5 val. p. p., 18 WEVD Stoties New Yorko (1339 kil. AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07093
Tel. 232-5545 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis "Lietuvių" kuitirijų Valandų anglų kalba, 13 Sejton Hall Universiteto radio stoties (New Jersey WBOU (89.5 meg. FM) Pirmd., 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Remkite tuos biiznieriū, kurie skelbia dien. "Drauge".

VYRAI IR MOTERYS

Baker and Hostesses

Experienced. All shifts.

DUNKIN DONUTS OF AMERICA

522 Ogden Avenue
Downers Grove, Illinois

CUSTODIAN OR ELDERLY COUPLE

Must speak English
For Funeral Home

Tel. — 735-4249 before 4 P. M.

HELP WANTED — VYRAI

CUTTING PRESSMAN

Exper'd for Bobs cutting and creasing press for folding carton company. Excellent company benefits.

774-7000 — Ask for BILL POTTS

2 MACHINISTS

(JOURNEYMEN)
SECOND SHIFT
Must have 5 years experience, have own tools. Must also read and understand English.

UARCO, INC.

3000 S. CALIFORNIA, CHICAGO

EXPERIENCED GRILL MAN

NEEDED
Excell. conditions and benefits.
Must Speak English.
Apply in person
1141 S. Jefferson, Chicago

ISIGYKITE DABAR

RUDENYS IR PAVASARIAI

arba
UZPLYNIŲ PULTINEVIČIUS
NAMIE IR SVETUR

I dalis

Kun. Stasys Yla paskaito šią knygą, kasdien, kiekvienam jos epizode rasdamas labai didelio pasigėrėjimo.

Kazys Bradūnas laiko šią knygą vienu išskirtiniausių kūrinių išeilijoje charakterių ir kalbos grožio požiūriu.

Ji yra Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, gaunamas su modernišku dailininko V. Virkav aplanku.

Jos kaina 6 dol.

</

Viešpatyje turiu aš viltį,
jo žodžiu pasitiki mano
siela.

129 Psalmė

A. a. Marija Mikailienė

Los Angeles, Calif.

"PAGAIRES" SUTIKTUVES

Kultūrinių renginių serijoje LB Kultūrinių popiečių komitetas spalio 5, Los Angeles, Calif. Sv. Kazimiero parapijos salėje rengia rašytojo Jurgio Gliados premijuoto romano "Pagairės" sutiktuves. Kaip literatūros kritikai jau yra pastebėję, šis romanas yra vienas iš pačių gerųjų Jurgio Gliados kūrinių. Jis čia skaitytoją nukelia į rusų okupuotą Lietuvą ir parodo okupuotos Lietuvos žmogų komunistinės santvarkos sąlygose. Tie žmonės įvairūs: vienas bailus, antras karjeristas, trečias ištikimas krikščioniškos moralės principams. Tų charakterių įtakose vystosi jauni žmonių dvasios formavimas. Knygos aplankas apie šį Gliados romaną yra taip pasakytas: "Savo problema tiškumu, vaizdingu žmonių dvasinio lūžio parodymu ir psichologinėmis gėlmėmis šis romanas yra visiškai naujas kūrinių, patraukias skaitytojo dėmesį iki kūrinių atomazgos". Apie šį romaną ir jo charakterius pristatyme kalbės Irena Tamošaitienė, ir dr. Vladas Juodeika. Aktorė Dalila Maskalėnė paskaitys romano ištrauką. Įsigijusiems "Pagairę" autorius duos savo autografus. Pasibaigus programai, svečiai ir viešnios bus pavalinti kavute. Įėjimas į šią kultūrinę popietę laisvas ir nemokamas. "Pagairės" pristatyme organizuoja LB kultūrinių popiečių komitetas, kurį sudaro rašytoja Alė Rūta (pir.), Irena Tamošaitienė, Rimantas Dabšys, Antanas Polikaitis ir Julius Raulinaitis. (J.)

Laidotuvės

Velionė Marija buvo pašarvota Charles R. Step-Stepanausko laidotuvių koplyčioje. Per lietuvišką radiją buvo paskelbta nenešti gėlių, o jų vietoje aukoti Lietuvių Fondui. Vis dėlto, patys artimieji gėles atnešė, nors jų buvo tikrai su saiku.

Rugsėjo 11 dienos vakare buvo atsisveikinta šv. Antano parapijos, kuriai velionė priklausė, vardu. Klebonas kun. Kazimieras Simaitis vietoj Rožinio skaitė šv. Rašto ištrauką. Atsisveikinimas baigtas "Marija, Marija" giesme.

Rugsėjo 12-sios vakare atsisveikinimą rengė ateitininkai ir Gyvojo Rožančiaus draugija. Kun. Viktorui Kriščiūnui sukalbėjus rožinį, prabilo Pranas Zaranckas. Jis papasakojo, jog prieš kurį laiką, kai dar buvo visiškai sveika, velionė pageidavusi, kad jos laidotuvių metu jis pagidotų Suplikaciją ir 129 Psalmę, nes tos giesmės jai labai patinka. Velionės prašymas buvo išpildytas, iš dalies P. Zaranckas giedant solo, iš dalies visiems giedotojams kartu. Išėjo kažkas didingo ir graudaus. Po to, velionės draugė nuo jaunystės laikų, Stasė Tumosienė jautriai paskaitė šv. Pranciškaus-Asyžiečio "Saulės giesmę". Ir šį vakarą atsisveikinimas buvo baigtas "Marija, Marija" giesme.

Rugsėjo 13-ją, šeštadienį, velionės kūnas buvo atlydėtas į Dievo Apvaizdos bažnyčią. Čia gedulingas Mišias laikė trys kunigai: Viktoras Kriščiūnaitis, Kazimieras Simaitis ir Stanley Krogulecki. Kun. V. Kriščiūnaitis pasakė jautrų pamokslą. P.

Mylimam vyrui, tėvui, uošviui ir seneliui

A. + A. STASIUI SKRIPKAUSKUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame, žmoną PETRONELĘ SKRIPKAUSKIENĘ, dukras LEVUTĘ ir vyrą EDVARDĄ SEIBUCIUS, BRONĘ ir vyrą ZENONĄ VALAVICIUS ir kitus šeimos narius.

Liūdime kartu su jumis.

Elena, Vytautas Alkaitis

Newington, Conn.

IR VĖL SVEČIUOSE
PAS K. KIRTIENĘ

Prieš porą metų, kai mano kaimynės iš Marijampolės laikų Kirtienės dukteris ir žentas šventė jų vedybinio gyvenimo metinę sukaktį, į tas višes buvau pakviestas ir aš. Tada tose višėse dalyvavo ir prieš 40 metų buvęs Marijampolės R. J. gimnazijoje šių eilučių autoriaus mokinys Vytautas Abraitis. Tai buvo labai malonus prisiminimai. Apie tai tada esu rašęs ir "Drauge".

Dabar vėl kita proga teko būti K. Kirtienės svečiu, kai pas ją buvo atvykusi ir viešėjo jos žento motina Elena Čekienė (Helene Tschekas), gyvenanti su vyru Hanover, Vak. Vokietijoje. Vak. Vokietijoje gyvena ir jų dukteris Irena, mokytoja, ištejęsi taip pat už mokytojo Jurabek. Abu mokytojauja Bonn Bog Godesburge.

Elena Čekienė (Helene Tschekas) į šį kraštą yra atvykusi 1974 m. gruodžio 14 d. ir čia svečiuosis visus metus. Pirmiausia buvo nuvykusi į Chicago, pas brolio dukteris, kurių viena yra ištejęsi už inž. Alfonso Rimo, kita — už Al. Jankūno. Čia viešnia iš Vokietijos šventė Kalėdas. Paskui svečiavosi pas brolienę Zosę Družilauskienę ir čia sutiko Naujuosius metus.

Dabar iš K. Kirtienės važiuos pas sūnų dr. Gediminą Čeką ir marčią (Kirtytę), gyv. Road Island. Ten dr. G. Čekas ligoninėje yra psichiatrijos gydytojas. Iš ten vyks pas sūnį dr. Vaclovą Čeką ir Emiliją Čekienę, žymią visuomenininkę, gyv. New York. Aplankys sūnų A. Aleksandrą Čeką, gyv. New Jersey.

A. + A. VYTAUTUI KUDABAI mirus

Lietuvoje, jo sesutei GENOVAITEI MAZEIKIENEI, šeimai ir artimiesiems reiškiamė nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Švč. M. Marijos Gimimo Parapijos Choras

A. + A.

ČESLOVUI PRENSKUI mirus,

jo žmonai JUZEI ir sūnui ROMUI ir jo šeimai, uošvei BARBORAI ŠVABIENEI bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Ona ir Balys Mulioliai, Ada ir Pijus Švelniai
Emilija Vilutienė, Bronė ir Vytautas Rusteikiai

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

Raimundas L. Eisin (Eisinas)

Gimė 1916 m. sausio 26 d. Mirė 1972 m. rugsėjo 30 d. Palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse spalio 4, 1972. Jau suėjo treji metai, kai Dievulis pasiaukė pas save mano mylimą vyrą ir gyvenimo draugą. Nors laikas tęsiasi, bet aš jo niekad negalėsiu užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę. Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos rugsėjo 30 d., antradienį, Sv. Kazimiero Seselių vienuolyne, Tėvų Marijonų koplyčioje ir 7:00 valandą rytė šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicerioj.

Prašau velionio draugus, giminės ir pažįstamus prisiminti jį maldose.

Liekū didžiam liūdesy — žmona Marijona Eisinas

Aplankius čia savo artimuosius, gruodžio mėn. išvyks atgal į Vak. Vokietiją.

Išvykdamas ji jau dabar pareiškė savo džiaugsmą lankymu ir aplankius savo artimuosius ir pamačius šį laisvės kraštą. Jonas Bernotas

Hartford, Conn.

ANTRA "TEVYNĖS GARSŲ" GEGUZINĖ

Rugsėjo 14 d. Hartfordo "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valanda surengė ir antrąją šią vasarą gegužinę (pikniką), kuri, galia, ir šį kartą pateko į blogą orą: buvo šalta, dėl to ir šį kartą žmonių privažiavo nedaug, kaip ir aną kartą — tą lietingą dieną.

Vis dėlto, kad ir šalta, oras buvo giedras ir smagesnis, negu aną kartą.

Nuo trečios val. atvyko ir John Martinas su orkestru, prie kurio muzikos publika smagiai pašoko.

Tačiau įdomiausia, kad šios gegužinės proga buvo atvežtas L.A.P. klubo literijoje leidžiamas Pontiak - Astre automobilis. Lošimas bus 1975 m. lapkričio 15 d., šeštadienį, 10 val. vak. L.A.P. klubo patalpose. Visi lietuviai prašomi įsigyti bilietus, gal laimėsime, o antra, paremsite klubą, kuris galės sumažinti skolas.

Šiaip ar taip, kad ir oras buvo šaltas, gegužinė praėjo gana smagiai. Jonas Bernotas

Brooklyn, N. Y.

KRIKSTYNOS

Rugsėjo 21 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje klebonas kun. Pranas Raugas pakrikštijo Demetrio ir Ramutės Matulaitis. Tėvus Vounasis sūnų Jon Pauliaus vardu. Krikšto tėvai buvo Dalia Bagdžiūnaitė ir Lambros Stamos. Prieangliu džiaugiasi tėvai Aleksandrą Čeką, gyv. New Jersey.

reikimo parapijos mokyklos salėje. Giminių ir draugų dalyvavo apie 100 asmenų. Taip pat dalyvavo ir kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas ir kun. Pranas Raugas, Svečiai gerėjosi puikiomis vaišėmis bei draugiška nuotaika.

Žvejo svarstyklės

Vienas žvejas nusipirko svarstyklės, su kuriomis liudininkų akivaizdoje sverdavo sugautas žuvis. Kartą kaimynystėje gyvenantis gydytojas norėdamas pasverti naująjį, pasiskolino iš žvejo svarstyklės. Naujagimis svėrė apie dvidešimt kilogramų.

A. + A.

JULIA PUDVELIS

JOKUBAITYTĖ

Gyveno 9848 S. Artesian Avenue, Evergreen Park, Illinois. Mirė rugsėjo 28 d., 1975, 5 val. ryto, sulaukus 77 m. amž. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno virš 60 m. Velionė buvo našlė a. a. Jono.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnėnai, dukterėčios ir krikšto vaikai, kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė šv. Teresės dr.-jai Marquette Parke. Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks treč., spalio 1 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos paltalos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnėnai ir dukterėčios.

Laid. direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600

Laidotuvių Direktoriat

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GRevehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriat

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4848 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

SPINOLOS ĮSPEJIMAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

Tuo tikslu Gestapo subfabrikavo slapta rusų karo vadų susirašinėjamą su vokiečių generaliniu štabu, kad šis padėtų jiems nuversti Stalino diktatūrą. Gestapo taip pat pasirūpino, kad šis susirašinėjimas "netyčia" patektų į rankas dr. Eduardo Benešo, Čekoslovakijos prezidento, kuris patalkavo ir gerinosi Staliniui. Dr. Benešas tuoj šią medžiagą perdavė Stalinui, kuris pareiškė jam senelį dėkingumą, kad jam padarytos pastangos niekada neužmiršias (Stalinas gražiai "atsilygino" Benešui, šį pavarydamas iš prezidento pareigų ir jo vieton įstatydamas Gottwaldą, kuris sukomunistino Čekoslovakiją). Gavęs šią "inkriminuojančią medžiagą" Stalinas pravedė barbarišką valymą kariuomenėje, atimdamas iš jos kompetentišką vadovybę.

APYLINKINIAI MUS

× Skarilė ir inž. Antanas Rudžiai džiaugiasi naujagimi sūnumi Antanu III. Jau jie augina dukrelę Kristiną. O Margarita ir adv. Jonas Krupai susilaukė dukrelės Kristutės, o augina dvejetą sūnelių — Jonuką ir Mikutį. Marija ir Antanas Rudžiai, Gedučiai ir Krupai džiaugiasi naujais vaikais.

× Dr. Juozas Skaudys ir žmona Salomėja, gyv. Omaha, Nebr., yra atvykę į Chicago atkankinti savo giminių ir draugų. Salomėja Skaudienė staigiai susirgo ir Loyolos ligoninėje pamazų sveiksta prof. R. Nemicko rūpestingoj priežiūroj. Dar reikės kurį laiką pagulėti ligoninėje.

× Valerija Skridulienė daugiau kaip 20 metų dirba Cook County ligoninėje, akių operacijos skyriuje. Ji yra vyriausioji slaugė akių operacijos kambario — ophthalmology surgical nurse. Dr. Gregory Olson, tos pačios ligoninės akių chirurgas, parašė ilgą ir gražią laišką V. Skridulienės direktoriui. Jis jame gražiausiais žodžiais įvertino šios lietuviškos profesionalios sugebėjimus, žinojimą, pasižymėjimą bei aukštą standartą sergančių tarnyboje. Valerija yra muziko Antano Skridulio žmona.

× Poška Bakery savininkai, Rockford, Ill., asiuntė spaudos reikalus 17 dol. auką. Savininkus Poškus skelbiame "Draugo" garbės prenumeratoriais. Nuosirdžiai dėkome už auką.

× S. Vilinskas, Windsor, Conn., atnaujindamas prenumeratorą, padėjo "Draugui" už jam anksčiau atsiųstas korteles, kalendorių ir šia proga pridėjo 12 dolerių auką. Esame labai dėkingi.

× Skaitytojai išlaiko "Draugą" jį prenumeruodami ir remdami. Aukų po 5 dolerius atsiuntė:

J. Petrauskas, Toronto, Pranas Pilipauskas, Hot Springs, Juozas Bacevičius, Hammond, Ella Klavanas, Rockford, Ill., Jonas Rejeris, Chicago. Visiems dėkome tariame nuosirdžiai.

× Margučio rengiamame M. K. Čiurlionio minėjime, spalio 12 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre, paskaitą skaitys kun. St. Yla. Meninę dalį atliks E. Blandytė, V. Karosaitė, J. Kelečius, L. Rastenytė — Lapinskienė ir D. Lapinskas. Visi kviečiami. Bilietai Margučiuose ir Margutyje. (pr.)

× Brighton Parko Liet. Namų savininkų draugijos susirinkimas bus spalio 12 d. 3 val. p. p. Petronėlės svetainėje, 4500 S. Talman ave. Spalio 25 d., šeštadienį, 7 val. vak. bus metinis banketas su šaltais ir šiltais užkandžiais, gros Ramonio orkestras šokiams ir veiks baras. (pr.)

× Chicago Lietuvos golfo klubo metinio baltiaus, kuris įvyks spalio 25 d., laimėjimams dovanas yra paskyrę A. Rūkstele, J. Talandis, E. Bartkus ir Mel Park T. V. savininkai E. Lapas ir J. Kubilius. (pr.)

× Korp! Giedros koncertas įvyks spalio 5 d., 3 val. p. p. Jaunimo Centre. Šiame neeiliniame koncerte dalyvauja sopranas Dalia Kučėnienė, akompaniatorius Darius Lapinskas, gitaristas Wayne Magnus ir fleitistas David Fitzgerald. Su garsiniais efektais talkina Anatolijus Slutas. Bilietus galima įsigyti Margučiuose bei Vaznelių prekyboje. (pr.)

× Kalėdinių papuošalų kuriai ir šmet ruošiami Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Tęsis lapkričio mėnesį penktadieniais. Pirmą paskaita lapkričio 7 d. 7:30 v. v.

× Zenonas Linkis, Brockton, Mass., siųsdamas prenumeratoro mokestį ir auką "Draugui", mums rašo: "Mieji redaktoriai, dienraščio bendradarbiai ir leidėjai, — aš labai dėkoju už tokį gerą dienraštį, kuris mane kiekvieną dieną aplanko. Tikrai "Draugas" yra įdomiausias lietuvių laikraštis".

× Rita ir Jonas Vaikūnai, gyv. Hoffman Eastes, Ill., lankėsi "Drauge", įsigijo literatūros už didesnę sumą savo mažiems skaitytojams — Edvynei ir Jonui, jr. Ta proga sveikiname jaunosios kartos šeimą, besirūpinančią lietuviškumu.

× Jonas Gaizutis, žinomas visuomenės veikėjas, nuo rugsėjo 13 d. pakviestas lektoriuoti Pedagoginiam lituanistikos institutui.

× Mečislovas Žeimys, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį 10 dol. auką. Labai ačiū.

CHICAGOS ŽINIOS

PRIGLAUDĖ 15 VAIKŲ

Gaisras sekmadienį sunaikino trijų aukštų namą 4128 W. Grenshaw, Chicagoje. Gerasirdė Christine Nero, gyvenanti kaimynystėje, savo 4 kambarių apartamente priėmė apsigyvenusius 15 vaikų iš sudegusio namo.

MEALIS GERASIRDŽIUI
Loyolos universitetas kasmet skiria vadinamą Stritch medalį asmeniui, pasižymėjusiam sugebėjimais, išdrįsumu ar pasiaukojimu. Šiemet tas medalis skiriamas dr. Eug. Balthazarui, 73 m. gydytojui, kuriam mėnesiui kainuoja 1.800 dol. nemokamai gydyti Auros neturtinguosius.

FILMAS APIE CHICAGĄ
Mero Daily informacijų įstaiga susuko filmą "Report to the People". Šis filmas apie Chicago mero įstaiga skolina.

CIRKO PARADAS
Pirmą kartą jungtinis Ringling Bros, Barnum and Bailey cirkas Chicagoje, State gatvėje, rugs. 30 d. 11 v. r. turės parodą.

DEMONSTRACIJA PRIEŠ ŽUDYMUS
Demonstracija, reikalaujanti branginti gyvybes, protestuojanti prieš negimusį žudymą rengiama spalio 5 d. Chicago miesto centre, Civil Plaza. Prasisės 2 val. p. p. "Christian Citizen" laikraščio redaktoriaus kun. D. Parker bus programos vedėjas. Invokaciją ispaniškai ir angliškai kalbės Krikščionių Bažnyčių asamblėjos prezidentas kun. M. Romero, užbaigiant maldą sukalbės vysk. N. W. Hayes.

V. Kamanto ir Bronius Juodelis po posėdžio taut. šokių šventės reikalais.

Lietuvos Vyčių 62-jo seimo prezidentas, Sėdi: Marja Dillis, Ant. Miner, Anna Bender, Stovi: J. Bataš, Ed. Krivickas, Al. Jaritis, L. Janonis, Andy Rogger, S. Eimas, Jvyko New York, Jo metu buvo pagerbtas buvęs kongr. B. Hanrahan. Apie įvykį šiomis dienomis plačiau rašė Chicago's "Southtown Economist" laikraštis. Nuotr. R. Kisieliaus

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SOL. G. ANTANAITYTES RECITALIS

"Lietuvių Televizija" surengė koncertą sekmadienį Jaunimo centre. Iš Willingboro, N. J. atvyko solistė Genovaitė Antanaitytė - Ugianskienė, kuri davė recitalį.

Solistės repertuaras turtingas. Pradėjo ir baigė lietuvių kūrinius. Muz. D. Lapinskui palaidint fortepijonu, solistė savo išlavintu balsu padainavo Oi tai dėkui močiutei (Visnino), Išėjo tėvelis (Simkaus), Vai didi, didi (Jakubėno), Išėjo mergelė (Stankūno). Toliau sekė dainos, arijos įvairių tautų kompozitorių, italų, vokiečių kalbomis: Buzzi - Peccia, Schuberto, Regorio, Čaikowskio, Cilea.

Publika gerėjosi ne tik meniška balsine interpretacija, bet ir solistės asmeniu. Solistė pasirodė kaip aukštos kultūros talentinga dainininkė, susilaukusi publikos gausių plojimų.

Koncerte dalyvavusi jos dainavimo mokytoja sol. J. Augaitytė džiaugėsi, kad su sol. Antanaityte malonu dirbti, nes ji progresuoja, o scenon išėjusi nepasilekia lyg statula.

Antroje koncerto dalyje solistė G. Antanaitytė davė lietuviškų arijų ir kitų dainų: Zemele motule (iš Paltanavičiaus operos "Kryžkelėje"), Čia Lietuva (Jurgučio), Išdykęs rudenėlis (Budriūno), Motinos rauda (Raudonikio), Ramunėlė (Gaižausko), Štai ji, mano žemė (Kavecko), Ašarėlės (Vanagailės), Ką dabar veikt (iš Karmaviciaus operos "Gražina"). Gausiais plojimais ir biso šaukimais publika dar išprašė "Žibutę", Tyli naktis (Stankūno), Kur banguoja Nemunėlis.

Solistės dainose buvo daug romantikos, patriotinės nuotikos, socialinių momentų, gamtos atspindžių. Visą atliekant išlavintu balsu, su įsijautimu ir išgyvenimu, klausytojams sudarė daug malonumo. Solistė čikagiečiai paliko labai šiltą įspūdį.

Koncerto mecenatas — V. Yassas, organizatorius — A. Liepinaitis. Juozas Daugailis

ČIURLIONIS CHICAGOJ DIDMIESTY

Čiurlionio minėjimas Chicago Moderniosios dailės muziejuje, miesto centro šiaurinėje dalyje, penktadienį praėjo su ypatingu pasisekimu. Susirinko per 400 žmonių lietuvių ir amerikiečių. Buvo matyt daug jaunimo, atsilankė dailininkų.

Minėjimą pradėjo to muziejaus ryšių su visuomene pareigūnė A. Valkanaš, dėkodama dail. K. Varneliui už emimasi iniciatyvos Čiurlionio minėjimą surengti ir atspirašydama publikai, kad nebėgi visų tinkamai sutalpinėti.

Pianistas Andrius Kuprevičius vaizdžiai anglų kalba išryškino Čiurlionio talentą, apibūdino jo gyvenimą ir aptarė jo muzikos talentą. Pažymėjo, kad jis buvo daugiau dailininkas, kaip muzikas, gal dėl to, kad Varšuvos ir Leipcoigo muzikos studijose persiėmęs tuometinėmis muzikos formomis neturėjo to polėkio kaip tapyboje. Čiurlionio muzikinę kūrybą pavaizdavo, paskambindamas jo preliudus, noktiurnus, variacijas.

Muziejaus kuratorius Ira Licht istoriškai apžvelgė kūrybą tų menininkų, kurie tapybą siejo su muzika. Iškėlė Čiurlionio talentą, pažymėdamas, kad jis buvo įkvėpimas ir modernios abstraktinės tapybos kūrėjui Kandinskiiui.

Paskaitos metu buvo rodomos dr. J. Bogutos minimųjų dailininkų kūrybos pavyzdžiai ir skaidrės, ypač daug duodamas Čiurlionio paveikslų, pavieniais paveikslais ir jo kūrybos ciklais. Iš viso parodė 125 skaidres. Visą laiką paveikslus aiškino Ira Licht, pagrindiniai suminėdamas jų sukūrimo datą ir prasmę. Jis taip pat dėkojo dail. K. Varneliui už talką, muziejui šį minėjimą ruošiant. Publika buvo labai patenkinta. Net kai kurie amerikiečiai teiravosi, kaip jie galėtų gauti Čiurlionio kūrybos skaidrų. J. Pr.

ISAUGUSI LEMONTO MOKYKLA

Nauji mokslo metai, iš eilės jau 17-tieji, Lemonto Maironio lituanistinėje mokykloje prasidėjo rugsėjo 6 d., kada susirinko apylinkių lietuvių suvežtų vaikų pirmajai mokslo dienai. Tada vyko galutinė registracija, buvo išdalinti vadovėliai, mokytojai susipažino su naujais mokiniais ir tėvais.

Ši mokykla kiekvienais metais auga, didėja ir gerėja. 1969 m. ją įkūrė ir jai vadovavo Ona Abromaitienė su 9 mokiniais. Praėjusiais mokslo metais joje mokėsi 130 mokinių, o šiais metais jau užsiregistravo 140 mokinių iš 75 šeimų. Veikia vaikų darželis su 17 vaikų, pradžios mokykla 8 skyriai su 70 mokinių, 2 specialios klasės su 20

mokinių ir aukštesnioji 4 klasių mokykla su 33 mokiniais.

Labai gausiame tėvų susirinkime, kuriam pirmininkavo Antanas Breimeris ir sekretoriavo Ada Sutkuvienė, praėjusių metų tėvų komiteto pirmininkė Milda Povilaitienė trumpai pranešė apie per metus atliktus darbus, surengtus parengimus, gerą bendradarbiavimą su tėvais ir mokytojais, ir padėkojo tėvams ir LB Lemonto apylinkės už nuolatinę didelę ir nuosirdžią paramą lituanistinei mokyklai. Išdėdinkas Arvydas Karazija turėjo per 8.000 dol. pajamų ir išlaidų. Kontrolės komisijos pirm. Teresė Kybartienė pranešė, kad atsikaitomybė buvo labai gera ir tvarkinga.

Mokyklos direktorius Vytautas Kamantas padėkojo tėvams bei tėvų komitetui už jų rūpestį ir supažindino visus su mokyklos tvarka, darbu, drausme, programomis, mokytojų darbu klaseje bei jų atsakomybe ir tėvų atsakomybe už jų vaikus. Jis prašė tėvų, kad jų vaikai reguliariai ir punktualiai lankytų mokyklą, kad tėvai padėtų vaikius, noktiurnus, variacijas.

Šiais mokslo metais padidėjusiai mokyklai vadovauti padės vicedirektorius Antanas Breimeris. Su direktorium ir vicedirektorium mokykloje dirba 23 mokytojai ir jų talkininkai. Tai Jovita Aleksionienė, Juozas Ardy, Rėda Ardienė, Laima Braune (Kušlikaitė), Kleopatra Buinevičienė, Onutė Fielding (Damaitė), Regina Grigaliūnaitė, Kristina Griniūtė, kun. dr. Feliksas Gureckas, Juozas Ivanauskas, Rasa Jovarauskaitė, Zina Katiliskienė, Agnė Katiliskytė, Marija Kucinienė, Jadvyga Lukošienė, Martynas Nagys, Birutė Navickienė, Romana Paulienė, Eglė Paulikienė, Jadvyga Penčilytė, Rūta Šmulkštienė, Rasa Šoliūnaitė ir Lina Šoliūnas. Per šiuos metus bus ruošiamasi V-jai Lietuvių Tautinių šokių šventei, į kurią užregistruotos 2 mokyklos tautinių šokių grupės.

Į naują tėvų komitetą kandidatavo pakankamai kandidatų, iš kurių slapto balsavimu buvo išrinkti 6 asmenys. Jie vėliau savo posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Milda Povilaitienė, vicėpirmininkas Mindaugas Balčiauskas, sekretorė Rasa Šarauskienė, išdėdinkas Algis Strimaitis ir nariai Romas Kristopaitis ir Vytautas Šoliūnas. Į naują kontrolės komisiją išrinkti J. Jakaitienė, T. Kybartienė ir A. Reivytytis. Naujas tėvų komitetas vėliau su mokyklos direktoriumi ir vicedirektoriaus paruošė metinį biudžetą 10.200 dol. sumai, nustatė mo-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Kun. Donaldui S. Petraitui, MIC, kuris spalio 8 d. išvyksta į Romą užimti Marijonų vienuolijos vyriausio vadovo pavaduotojo pareigų, kaip buvusiam Marianopolio mokyklos direktoriui spalio 3 d., penktadienį, yra rengiamos išleistuvės — atsisveikinimas, kuris bus Pleasant Valley Country klubo salėje, Sutton, Mass. Atsisveikinime pasidarys dalyvauti Norwiche vyskupas Daniel P. Reilly, buvę mokytojai ir Marianopolio mokyklos buvę mokiniai. Naujasis Marianopolio direktorius kun. Jonas Petrauskas, MIC, atsisveikinime dalyvaus su didelių mokyklos mokytojų ir administracijos tarnautojų grupe. Kun. D. Petraitis direktorium yra išbuvęs šešerius metus, tuo pačiu metu būdamas ir Sv. Kazimiero provincijos tarybos nariu ir rūpindamasis mokyklos lygio pakėlimu bei pritaikymu naujoms sąlygoms.

— Asta Grakauskaitė antrus metus studijuoja biologiją Californijos universitete, Los Angeles mieste. Nesenai ji buvo išrinkta atstovauti LB Vakarų apygardos jaunimui būsimame Jaunimo kongrese. Asta yra Los Angeles lietuvių jaunimo sąjungos skyriaus sekretorė.

— Kun. Juozas V. Kluonius iš Skidway Lake, Mich., Gaylordo vyskupo Edmundo Szoka yra paskirtas katechetu ir Sv. Antano parapiją Mackinaw City, Mich. Skidway Lake parapijoje jis klebonu išbuvo 15 metų. Dabar kitieta vieta yra prie Mackinaw tilto, ilgiausio pasauly, ekskur-

kyklos metinį kalendorių ir nutarė 1976 balandžio 24 rengti mokyklos pavasario balių. Antrojo mokslo šeštadienį, rugsėjo 13 d., iš ryto mokyklos kapelanos kun. dr. Feliksas Gureckas atnaušavo sv. Mišias St. Patrick's bažnyčioje, kuriose dalyvavo visi mokiniai ir mokytojai. Į mokyklą savo vaikus veža lietuviai gyveną pačiame Lemonte ir kitose artimose bei tolimose vietovėse. Ypatingai pasižymėjusios šeimos yra dr. Rimvydo ir Giedrės Sidrių šeima, atvežanti vaikus iš Streator miesto (80 mylių nuo Lemonto), inž. Juozo ir Rėdos Ardžių šeima iš Bloomington miesto (110 mylių nuo Lemonto) ir dr. Algio ir Irenos Kudirkų šeima iš Mason City (160 mylių nuo Lemonto). Kitos šeimos važiuoja iš Auro, Bolin brook, Clarendon Hills, Darien, Downers Grove, Elmhurst, Flossmoore, Hickory Hills, Hinsdale, Homewood, Lockport, Lombard, Lyons, Naperville, Oak Forest, Oak Lawn, Oak Park, Orland Park, Palos Heights, Palos Park, Westchester, Westmont, Willow Springs, Woodridge, Worth ir kitų vietovių. Mokykla labai artimai sujungia visas šeimas, tėvus ir vaikus. Daug naujų jaunų šeimų šiais metais pradėjo leisti savo vaikus į lituanistinę mokyklą, todėl darželyje ir pirmame skyriuje yra net 27 mokiniai. Tas parodo, kad lietuviškumas yra gyvas Lemonto apylinkėse, ir šios mokyklos ateitis yra graži. Reikia tikėtis, kad kitais metais mokykla vėl toliau

sinėj vietoj, pro kurią pravažiuoja milijonai amerikiečių ir įvairių tautų žmonių. Kun. J. Kluonius kviečia pravažiuojančius lietuvius į aplankyti ir pasijusti "lietuviškoje" žemėje, nes Sv. Antano bažnyčia šiame mieste yra vienintelė katalikų bažnyčia ir jis vienintelis lietuvis. Kun. J. Kluonius adresas: 600 W. Central Ave., Mackinaw City, Mich. 49701, tel. (616) 436-5561.

— Prof. dr. Aldona Janašienė, Pasaulio Lietuvių katalikų organizacijų sąjungos (PLKOS) valdybos pirmininkė, savo buvimu metu šią vasarą Taryžyje drauge su PLKOS įgaliotine tarptautiniams ryšiams Birute Venskuvienė padarė vizitą Pasaulio Katalikų moterų organizacijų unijos (WUCWO) centrui, kur su vadovybe turėjo ilgą ir labai reikšmingą pasikalbėjimą. Buvo plačiai paliesti pavergtos Lietuvos dabartinės padėties, PLKOS ir tarptautinės katalikų moterų veiklos klausimai.

VOKIETIJOJ

— Kun. dr. Konstantinas Gubinas, OFM Cap., vokiškai yra parašęs veikalą apie Mariją Peškauskaitę-Lazdynų Pelėdą. Veikalo pavadinimas: "Das pädagogische Lebenswerk der litauischen Dichterin Marija Peškauskaitė, Muenchen, Paderborn, Wien. Verlag Ferdinand Schoeningh, 1971, 173 psl. Adresas: Hochw. K. Gubinas, 4712 Werne, d. d. Lippe, Suedmuer 5., W. Germany. Ten galima užsisakyti.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Okup. Lietuvos archeologai vasaros metu tyrinėjo Pazarščio pilkapius, Prienų apylinkėse, ir sugrįžo su daugybe radinių. Čia yra išlikęs senas pilkapynas su apie 70 pilkapių. Tasta daug žalvarinių papuošalų, apyrankių, geležinių segių, įviių, ietigalių, cilindrių, puodų šuklių ir panašių radinių. Aptikta akmens ir bronzos amžiaus gyvenvietė, kurioje rasta titnaginių dirbinių. Vienas titnaginių strėlės antgalis, archeologų manymu, galis būtų pagamintas apie 10.000 metų pr. Kristų. Archeologinius tyrimus vykdė Vilniaus pedagoginio instituto istorijos katedros studentai, archeologų vadovaujami.

— Algimantas Tarvydas, žinomas veterinarijos darbuotojas, jau eilę metų jis dirba Veterinarijos akademijoje, Kaune.

— Druskininkuose, minint M. K. Čiurlionio 100 metų gimimo sukaktį, miesto aikštėje rugsėjo 22 d. buvo atidengtas Čiurlionio paminklas.

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

- ir -

Giesmių Žodžiai

Esame paruošę mažą, patogią knygutę, pagal kurią kiekvienas katalikas gali sekti šv. Mišių eigą be didesnio susirūpinimo. Kunigas atskaito šv. Mišių dalis, kurios nuolat keičiasi. Mūsų knygutė nurodo reikalingus atsakymus šv. Mišių klausytojams.

Ši patogi knygutė kainuoja 50 centų, trys gaunamos už dolerį. Didesnį skaičių galima pirkti labai piginta kaina. Prašome kreiptis į vadovėlių perkant didesnį šios knygutės skaičių.

Rašykite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

J. M.